

Poskus prodaje državnega deleža v Alitalii (49,9%) propadel še pred iztekom razpisnega roka

4

Nelson Mandela slavil 89 let

14

Od plesne izpovedi Josefa Nadyja do kozmičnega sveta Nikole Šopa

10

Graphart
www.graphart.it

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 19. JULIJA 2007

Št. 169 (18.952) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 vsaki Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Zadržanje, ki škoduje otrokom

BOJAN BREZIGAR

Vsak politični boj je legitim; tudi boj tistih, ki jih imamo za nasprotnike in katerih vrednote so popolnoma drugačne od vrednot, na katere se sklicujemo mi. Različnost je pač vrednota, ki jo je treba sprejeti in spoštovati; tudi različnost mišljenja, različnost idej.

Vendar obstajajo meje, preko katerih legitimnost splahni. Tako nam vsaj veleva zdrava pamet.

Te meje so pravzaprav zelo jasne: pravica vsakega posameznika se neha natančno tam, kjer začne ogrožati pravico sočloveka. In natanko na tej točki smo sedaj.

Špetrski župan in njegova večina ima pravico do izražanja stališč, ki slovenski manjšini niso naklonjena. In starši otrok italijanske šole, ter še predvsem učitelji, očitno ocenjujejo, da bi ustanovitev dvojezične nižje srednje šole preusmerila kar nekaj otrok, saj je večjezičnost danes evropsko priznana vrednota in tudi v Beneški Sloveniji v njej marsikatera družina vidi prednost, in ne omejitvev.

Prav spoštovanje pravic otrok je točka, ki omejuje legitimnost političnega boja. Veliko ljudi je to razumelo, zato proti nižji srednji šoli ni frontalnega boja desne sredine, niti v videmski pokrajini, niti v Nadiških dolinah. Šolanje je navsezadnje temeljna človekova pravica in mednarodne listine vsakemu otroku priznavajo pravico do šolanja v njegovem jeziku.

To načelo še ni doseglo špetrške občinske večine. Njeno načelno zadržanje je politično nekonsistentno in objektivno zgrešeno, v nasprotju z duhom časa, v katerem živimo. Predvsem pa škoduje otrokom, ki so tako nedolžna žrtev tega zgrešenega političnega boja; o tem bi se morali špetrski občinarji resno zamisliti.

ŠPETER - Dvojezični šolski center

Zveza treh beneških občin je podprla srednjo šolo

Župana Podobonesca in Sovodenj za, špetrski župan proti

BRAZILIJA - Najhujša nesreča v zgodovini brazilskega letalstva

Letalo v bencinsko črpalko: najmanj 200 mrtvih v Sao Paulu

Po trčenju letala v črpalko so plameni zajeli tudi številne bližnje hiše

ANSA

SAO PAULO - V najhujši letalski nesreči v Braziliji je v torek pri pristajanju potniškega letala na letališču v Sao Paulu umrlo najmanj 200 ljudi. Letalo brazilske družbe Tam s 176 ljudmi na krovu je v slabem vremenu med pristajanjem zdrsnilo s steze

in eksplodiralo, ko se je zaletelo v bencinsko postajo in poslopje Tama. Brazilski predsednik Luiz Inacio Lula da Silva je razglasil tridnevno žalovanje. Iz razbitin letala, ki je prispelo iz kraja Porto Alegre na jugu države, že potegnili več kot 65 trupel lju-

di, ki so zgoreli, potem ko je po trčenju letala v bencinsko postajo in poslopje letalske družbe Tam prišlo do eksplozije. Letalo je pred trčenjem s pristajalne steze na tleh prečkalo zelo prometno cesto.

Na 20. strani

ŠPETER - Zveza treh beneških občin je podprla ustanovitev srednje šole v sklopu dvojezičnega šolskega centra v Špetru Slovenov. Prošnjo sta podprla župana Podobonesca Piergiorgio Domenis, ki jo je predsednočnim tudi podpisal, ter njegov sovovodenski kolega Lorenzo Cernoia. Proti se je opredelil župan Špetra Tiziano Manzini. Njegovo odklonilno stališče je v popolnem sozvočju u usmeritvijo desnosredinsko usmerjenega občinskega odbora in občinskega sveta.

Podboneški župan Domenis pravi, da je podpis prošnje logična posledica zahteve staršev osnovne šole v okviru dvojezičnega centra, ki upravičeno hočejo, da bi otroci nadaljevali šolanje v Špetru. Manzini pa nasprotno trdi, da je problem šole finančne in istočasno tudi politične narave.

Na 3. strani

Pokrajinski program za vse večje zbiranje in predelavo odpadkov

Na 6. strani

Pri Gerdoličih v Rocolu nasprotujejo prodaji zelene površine

Na 5. strani

V Vilešu z zeleno lučjo veleblagovnici Ikea zahteve po preureditvi cestnega omrežja

Na 12. strani

WASHINGTON - Razburljiva celonočna seja

Demokratom ni uspelo: ZDA (zaenkrat) ostajajo v Iraku

WASHINGTON - Po celonočni razpravi v ameriškem senatu so republikanci včeraj blokirali sprejem predloga o umiku ameriške vojske iz Iraka do aprila 2008. Za uvrstitev predloga na končno glasovanje je po poročanju tujih tiskovnih agencij sicer glasovalo 52 senatorjev, proti pa 47, vendar pa bi bilo za to potrebnih 60 glasov podpore. Gre za zadnji v vrsti porazov demokratov, ki imajo sicer večino v obeh domovih ameriškega kongresa in si že mesece prizadevajo, da bi ameriškega predsednika Georgea Busha prisilili v sprejem časovnega načrta za umik vojakov iz Iraka.

Vodja senatne večine, demokrat Harry Reid iz Nevade, je pred tem v torek po-

jasnil, da jim ni preostalo drugega, kot da republikanske kolege prisilijo v celonočno zasedanje ter da republikanci pojasnijo, zakaj ovirajo sprejetje predloga o umiku vojske iz Iraka do aprila 2008.

Kot je dejal vodja republikanske manjšine Mitch McConnell iz Kentuckija, ameriških sovražnikov takšne maratonske razprave ne bodo prestrašile, ameriški vojaki pa si zaslužijo kaj boljšega od takšnega nastopašva.

Maratonska seja ni prestrašila niti republikanskih nasprotnikov predloga, po katerem bi se ameriška vojska v 120 dneh začela umikati iz Iraka in se večinoma umaknila do aprila 2008, razen enot, ki bodo uri-

le Iracane, lovile teroriste, ščitile mejo ter premoženje in ameriško osebje.

Demokratom ne ostaja na razpolago veliko ukrepov, da bi ustavili ameriško sodelovanje v iraški vojni in pomirili svojo nestrpnost volilno bazo pred predsedniškimi volitvami leta 2008. Zato so se zatekli k odmevni celonočni seji.

Z njo so želeli dokazati, da nekaj delajo in da je krivda na drugi strani.

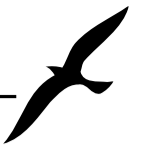
Bush vztraja, da ne bo spreminjal strategije oziroma česarkoli drugega glede Iraka do septembra, ko bo o uspehu ali neuspehu napotitve dodatnih 30.000 vojakov poročal poveljnik enot na terenu, general David Petraeus.

KATERO SRCE JE TVOJE?

MINERALI V HARMONIČNEM RAVNOVESJU, NARAVNO GAZIRANA

NARAVNA, ČISTA, IZ GLOBIN

Radenska

GLOSA

Življenje utripa tudi v senilnem Trstu

JOŽE PIRJEVEC

V sredo pred štirinajstimi dnevi sem se vračal iz Ljubljane, kjer je Zveza borcev predstavila zbornik, naslovljen »Narodnoosvobodilni boj v slovenskem narodnem spominu«. Po nadvse posrečeni slovesnosti, o kateri bom poročal, sem šel s vsakom Borisom na kosilo k Maximu, nato pa stopil še k nekaj galerij in knjigam. Proti peti popoldne sem jo z avtom mahnil proti Trstu, zadovoljen zaradi zanimivih vtisov, ki sem jih odnašal s sabo. Tri ali štiri ure kasneje sem se znašel na oddelku za hitro pomoč katarinske bolnišnice, kamor so me z rešilcem popeljali s Sežane. Na spolzki cesti kilometr pred lokalno mitnico sem namreč izgubil kontrolo nad vozilom in se po vrtoglavem valčku, katerega protagonist sem bil na srečo sam, znašel na travnatem nasipu, ki teče ob avtocesti. rezultat: avto goden za odpad, šofer z zlomljeno laktjo na levi roki, z zlomljenim mezincom na desni in z nekoliko poškodovanim vretencem v vratu, kar bi lahko bilo usodno, če bi bil udarec malo krepkejši. Ranjena je bila vedva tudi glava zaradi impakta z svetlobnim reflektorjem, kajti frontalni air-bag se ni odprl.

O svoji nesreči pripovedujem zato, ker sem zaradi nje imel izkušnjo Trsta, kakršnega tako intenzivno še nisem poznal. Dober teden, ki sem ga preživel najprej na nevrološkem, potem pa na ortopedskem oddelku, me je prenesel namreč v mesto, o katerem je Niccolò Tommaseo na začetku 19. stoletja zapisal, da v njem trgovina opleta svoje tisoče jezike. Kaj »Trieste italianissima«, kaj nasprotovanje »bilin-gvizmu«! Na Katinari govore bolničarji in bolniki vse mogoče žargone od lo-

kalega beneškega dialekta do slovenskih narečij vzhodnega in zahodnega Krasa, istrske hrvaščine, liške in beograjske srbsčine, da romunščine, poljščine in albansčine niti ne omenjam. Najbolj značilen stavek, ki sem ga slišal? Ker napoletanski bolničar, ki mi je povezal roko v mavec, ni znal izgovoriti mojega priimka, češ da mu je tuj, ga je kolega pol v šali pol zares nahrullil, naj molči, ker da je tukaj tujec on, ne pa jaz.

Ker me ljudje poznajo, so bili seveda slovenski bolničarji do mene še posebej prijazni, pa tudi s srbskimi in hrvaškimi sem se imenitno znašel, pri čemer sem po dolgem času znova odkrival tisto jugoslovansko solidarnost, o kateri sem mislil, da jo je izničilo zadnjih dvajset-trideset let. In zgodbe, ki sem jih slišal! Naj povem samo tisto o beograjskem Srbu, čigar petindvajsetletni sin Marko je delil z mano sobo na ortopedskem oddelku. Ker je bil mož tako pameten, da je že leta 1992 razumel, kako se bo končala Miloševićeva avantura, je tiste pomladi emigriral najprej v Avstrijo, nato pa v Italijo. Ker je govoril samo nemško, se je najprej ustavil v Südtirolu, ko pa se je privadil italijanščini, se je preselil v Trst, kjer je baje kolikor toliko enostavno dobiti stalno bivališče. Avstrijsko-italijansko mejo je prestopil četrte ure preden je začel veljati mednarodni embargo, ki je jemal jugoslovanskim državljanom pravico, da brez vizuma potujejo po vsem svetu. S svojo podjetnostjo se je uveljavil kot trgovec in upravlja danes s sorodniki pet trgovin nekega evro-marketa. Marka - pravega hrusta, ki ni delal sramote kraljeviču iz Prilepa, po katerem nosi ime - je obis-

kovala cela plejada sorodnikov, kar mi je dalo slutiti, kako številčna in živahna je danes srbska kolonija v našem mestu.

Za Markom sem imel za cimra nekoliko starejšega Romuna iz Costanze, ki je doraščal še v času Ceauzeaca v nadvse revnih razmerah. Za njega, brata in dve sestri je skrbela mati, ker jo je mož pustil na cedilu. »Košček mesa,« je pravil Vasile, »smo videli enkrat na mesec, če sploh. Zadnjič, ko sem bil doma, smo v dveh tednih spekli na ražnju trinajst odojkov«. In s spretno gesto je pokazal, kako jim je prerezal vrat in jim iztrebil drobovje. Vse to obilje je mogoče zato, ker se je po propadu komunizma, mladina raztresla po svetu in se povsod nekako znašla. Prva je šla starejša sestra, ki se je poročila s priletnim Italijanom in si tako pridobila državljanstvo. Kmalu pa se je od njega sporazumno ločila in našla primernejšega partnerja. danes ima zidarsko podjetje nekje v Furlaniji, kjer dela tudi Vasile, čeprav po poklicu ni zidar temveč mehanik. Postaven fant ta Vasile, poročen že od svojega sedemnajstega leta, a oče šele nekaj mesecev. Na njemu je takoj pustila oči petdesetletna čistilka iz Benetk, ki je bila še greha vredna, čeprav se je pridušala, da je za moškimi opravila, ker jo je prvi mož zapustil, drugi umrl, tretji - Albanec po rodu - pa ji je lagal, da je samski, čeprav je imel doma familijo. Vendar zgleda, da njena odločitev ni prav trdna, kajti zadnji dan, ki sem ga preživel na Katinari, je porabila več časa za pometanje najine sobe kot za čiščenje vsega oddelka.

Kako lepo je življenje! Celo v senilnem Trstu še vedno krepko utripa.

EUROBAROMETER - Raziskava

Slovinci z optimizmom gledajo na Evropsko unijo

LJUBLJANA - Slovinci so zelo zadovoljni s svojim življenjem, z vse več optimizma pa zrejo tudi v svojo prihodnost, kažejo rezultati pomladanskega nacionalnega poročila javnomnenjske raziskave Eurobarometer za Slovenijo.

Pozitivno ocenjujejo tudi članstvo Slovenije v Evropski uniji in so zelo optimistični glede prihodnosti povezave. Med prebivalci vseh članic unije se Slovinci počutijo tudi najbolj seznanjeni z delovanjem EU in obveščeni o evropskih zadevah. Raziskava Eurobarometer meri javno mnenje v 27 članicah EU, na Hrvaškem, v Turčiji in v turškem delu Cipra. Vanjo so vključene osebe s stalnim prebivališčem v državah članicah EU, starejše od 15 let. V Sloveniji se je pomladanska raziskava na terenu v obliki pogovorov na domu izvajala med 10. aprilom in 15. majem, vanjo pa je bilo vključenih 1013 anketirancev.

Rezultati pomladanskega Eurobarometera za Slovenijo so po besedah Tine Vončiča s predstavnika Evropske komisije v Sloveniji zelo pozitivni in optimistični.

91 odstotkov anketirancev je tako zelo zadovoljnih s svojim življenjem, s čimer so na prvem mestu med desetimi novimi članicami unije. Zadovoljstvo z življenjem se je v primerjavi z zadnjim Eurobarometrom jeseni lani povečalo za dve odstotni točki. Povprečje v EU27 je 80 odstotkov.

Najbolj so s svojim življenjem sicer zadovoljni Danci, Nizozemci in Švedci (po 97 odstotkov).

Slovinci tudi vse bolj optimistično zrejo v prihodnost, saj jih 34 odstotkov, oz. za sedem odstotnih točk več kot jeseni lani pričakuje, da se jim bo življenje v prihodnjem letu izboljšalo. 28 odstotkov (pet odstotnih točk več kot jeseni) pa jih je prepričanih, da se bo v naslednjem letu izboljšal tudi gospodarski položaj Slovenije. Največji delež (57 oz. 44 odstotkov) jih ne pričakuje nobenih večjih sprememb.

58 odstotkov Slovencev meni, da je članstvo v EU dobra stvar, osem, da je slaba

in 34, da ni ne dobra ne slaba. Rezultati so na ravni prejšnjega Eurobarometra. Glede na povprečje v EU27 je delež tistih z dobrim mnenjem o članstvu enak, manj pa je tistih s slabim mnenjem. Največ vprašanih je članstvo v EU ocenilo kot dobro na Nizozemskem (77 odstotkov) in na Irskem (76 odstotkov), kot slabega pa v Veliki Britaniji (30 odstotkov) in Avstriji (25 odstotkov).

75 odstotkov Slovencev meni, da je Slovenija s članstvom v EU pridobila.

Slovenija se po tem parametru skupaj s Španijo in Grčijo uvršča na sedmo mesto v uniji.

Slovinci večinsko menijo, da glas države v EU šteje. 67 odstotkov vprašanih se s to trditvijo namreč strinja. 29 odstotkov pa jih meni, da glas Slovenije ne šteje. Najbolj so prepričani v glas svoje države Nemci in Švedci, kjer 86 odstotkov ljudi verjame, da je glas njihove države v EU upoštevan, najmanj pa v svoji glas verjamejo Bolgari, kjer jih samo 35 odstotkov verjame, da njihov glas šteje. 61 odstotkov Slovencev verjame tudi, da se bo vpliv Slovenije v EU v prihodnosti povečal, s čimer se uvrščajo na peto mesto v uniji.

Večina Slovencev (54 odstotkov) še vedno v največji meri dojema unijo skozi evro, v EU pa vidijo tudi veliko prednosti pri prostem gibanju ter glede možnosti študija in zaposlitve v tujini.

Slovinci glede na ostale članice unije nadpovprečno zaupajo v institucije EU, čutijo pa se tudi najbolj seznanjeni z delovanjem unije ter obveščeni o evropskih zadevah med vsemi državami sedemindvajsetice. Njihovo nadpovprečno poznavanje osnov EU glede na druge članice je potrdil tudi praktičen preizkus v obliki nekaj osnovnih vprašanj.

Slovinci so glede prihodnosti unije zelo optimistični. Kar 80 odstotkov jih gleda na prihodnost EU z optimizmom, s čimer se Slovenija uvršča na drugo mesto med članicami. Med prvimi tremi pa so tudi pri podpori za širitev območja z evrom, okrepitev skupne zunanje, obrambne in varnostne politike ter za nadaljnjo širitev unije. (STA)

VREME OB KONCU TEDNA

Tudi v prihodnjih dneh bo vroče in stanovitno

DARKO BRADASSI

Po pričakovanjih se je v zadnjih dneh občutno okreplil subtropski anticiklon in je naše kraje zajel zelo vroč zrak. Zračna masa je zlasti v višinah med najtopplejšimi v zadnjih desetletjih. Ravno včeraj popoldne je na višini 1569 m temperatura presegla kritično mejo 20°C, radiosonda iz Campoformida pri Vidmu je sinoči na tej višini namerila kar 20,6°C. Ničta izoterma se je dvignila do 4779 m, na višini 3212 m je bilo 8,6°C, na višini 5920 m pa -7,5°C. V zadnjem tednu je prišlo do izrazitega preobrata, toplotna advekcija je bila občutna, od pretekle srede so se najvišje plasti otopile za okrog 14°C, ničta izoterma pa se je dvignila kar za 2300 m. V prihodnjih urah pričakujemo na višini okrog 1500 m temperature do 22°C.

Nadaljuje se torej poletje izmeničnih faz, zdaj prevladuje atlantski bolj svež zrak, zdaj vroč subtropski. Sedanja topla faza pa je v primerjavi z dosedanjimi v letošnjem poletju izrazitejša in solidnejša. Razlog je v tem, da se je tokrat severnoatlantski zrak spustil proti Sredozemlju bolj zahodno, nedaleč od portugalske obale. Od tam preusmerja proti nam z jugozahodnimi tokovi vroč severnoafriški zrak. Taka vremenska slika se bo nadaljevala tudi v prihodnjih dneh. Kot kaže bo subtropski anticiklon začel postopno slabeti v

začetku prihodnjega tedna. Najtopplejši zrak se bo predvidoma zadrževal nad nami do nedelje, od ponedeljka se bodo začeli najvišji sloji postopno delno ohlajati. Temperatura na višini okrog 1500 m naj bi do ponedeljka padla za kakih 5 do 7°C v primerjavi z najvišjimi vrednostmi, ki jih bomo beležili v teh dneh. Postopno bo zato za nekaj stopinj manj vroče tudi v prizemlju. Za občutnejšo osvežitev pa bo predvidoma potrebno počakati še nekaj dni.

Sicer pa je največja vročina zelo občutna predvsem v nižinah. Ob morju je veliko znosnejša. Naj navedemo le, da v Trstu živorebrni stolpec v letošnjem poletju še ni presegel meje 30°C, postaja Deželne meteorološke opazovalnice ARPA-Osmer na pomolu Bandiera je le enkrat v juniju zabeležila točno to vrednost, v juliju pa temperatura ni pre-

segla 28,8°C. V takih razmerah, kot so letošnje, ko prevladujejo jugozahodni tokovi, morje odigra ključno vlogo uravnavanja temperature. Morski veter občutno ohljuje obalo. Kot znano, smo poletne temperature rekorde na Tržaškem beležili le tedaj, ko je pihala burja, ki je onesposobila blažilni vpliv morja. Povsem drugače pa je bilo v preteklih dneh v nižinah in tudi na Krasu. Živorebrni stolpec se je na Goriškem že približal 35°C, na Krasu pa je presegel 33°C.

Danes in jutri bo pretežno jasno in zelo vroče. Ozračje bo zelo stanovitno, zato je bolj malo verjetno, da bi lahko v gorskem svetu v popoldanskih urah nastala kakšna manjša in kratkotrajna vročinska neviheta. V soboto bo ob morju in v nižinah pretežno jasno in zelo vroče, v Karnijskih Alpah bo v popoldanskih urah nekaj več spremenljivosti in bodo možne posamezne kratkotrajne plohe ali nevihte. V nedeljo bo povečini pretežno jasno z občasno zmerno oblačnostjo. Predvsem v najtopplejših urah bodo ponekod možne posamezne kratkotrajne plohe ali nevihte.

Na sliki: z izjemo jugozahodne Španije in Portugalske ter Bolgarije in Turčije so bile v preteklem tednu v večjem delu Evrope temperature za 1 do 3°C pod dolgoletnim povprečjem.

LIPICA - Nejasne premestitve

Odpustili še enega učitelja jahanja

LIPICA - Po odpustitvi strokovnjaka za kulturno dediščino Etbina Tavčarja septembra lani, odhodu trenerja z dolgoletnim stažem Pavla Štembergerja in učitelja jahanja Slaviše Joviča ter nekaterih premestitev, se v Kobilarni Lipica (KL) obeta nov odhod med jahači. Tokrat gre za učitelja jahanja Ivana Stranščaka, ki so ga oktobra lani najprej premestili med vzdrževalce, pred tremi dnevi pa bi se moral po pisnem obvestilu zglasti pri novem delodajalcu - sezanskem podjetju Hortikultura, kjer se ukvarjajo s čiščenjem, sajenjem rož in obrezovanjem dreve. Lastnik podjetja je predstavnik Zelenih Slovenije v sezanskem občinskem svetu Robert Rogič, v KL pa so firmi zaupali vzdrževanje vseh svojih zelenih površin.

»Odločitev je nerazumljiva«, je povedal Ivan Stranščak, »ker je trenutno potreba po strokovnem kadru in jahačih v kobilarni velika. Zame je še vedno veljavna stara pogodba, torej pogodba učitelja jahanja, ki jo nameravam in tudi želim spoštovati. Če predstavitev med vzdrževalce je bila proti moji volji in v tem času je Lipica izgubila dva konja v treningu, od katerih bi bil eden do danes že pripravljen na nastop.« Dodal je še, da je svoje delo dobro opravljal, kar so mu priznali tudi sodelavci in gostje. To potrjujejo tudi protest proti njegovi premestitvi med vzdrževalce, ki so ga že pred meseci podpisali zaposleni, pozitivna ocena glavnega trenerja Stojana Modera in podpora nekaterih članov Kobilarskega kluba Lipica.

Direktor Kobilarne Lipica Matjaž Pust pa je drugačnega mnenja in je po telefonu pojasnil, da je Stranščak začel kot vzdrževalec na golf igrišču, ker ima kmetijsko šolo in da se je s konji pričel ukvarjati pozneje. »Čudi me tolikšno zanimanje javnosti za ta primer«, je povedal Pust. »Na novem delovnem mestu bodo Stranščaku še leto dni ostale enaka plača in vse pravice, kot jih je imel dosedaj. Prepričan sem, da so vsi izvedeni postopki zakoniti, če pa

Na spletnih straneh Kobilarne Lipica obveščajo, da od 15. do vključno 19. avgusta ne bo možen ogled predstav klasične šole jahanja. Razlog za to bo nastop lipiške ekipe na Evropskem prvenstvu v preskakovanju zaprek v Mannheimu v Nemčiji. Ker je nastop v promocijskem smislu za javni zavod zelo pomemben, pojasnjujejo, in ker bo tiste dni v Lipici ne bo ekipe, odpovedujejo predstave. Kot komentirajo v Mednarodnem združenju za Lipico, ki mu predseduje Etbin Tavčar, se kaj takega še ni zgodilo. Po njihovem prepričanju se tako uresničujejo napovedi glede uničevanja lipiške jahalne šole, kar je posledica odpuščenja učiteljev jahanja in premeščanja usposobljenih konj v turistični hlev. To pa pomeni, še pišejo, da v Lipici niso več sposobni sestaviti rezervne ekipe za predstave lipiške šole jahanja.

se bo izkazalo drugače, sem pripravljen prevzeti odgovornost.« Na vprašanje, kako bodo nadomestili izgubo strokovnega kadra, pa je Pust povedal, da trenutno delajo z 21 jahači, ki so razdeljeni v več skupin (jahači, učitelji jahanja, trenerji), da vzgajajo mlade moči in da bodo za koncu za izvedbo lipiškega programa imeli dvanajst do trinajst ljudi. »To število pa bo zadostovalo za izvedbo programa. Za prevzem delovnega mesta glavnega trenerja pripravljamo Igorja Maverja, ki bo nadomestil v pokoj odhajajočega glavnega trenerja.«

Irena Cunja

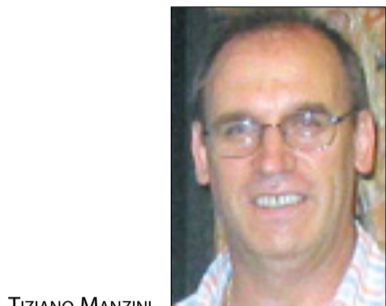
BENEČIJA - Poteza župana Podbonesca Domenisa

Predsednik zveze treh občin vložil prošnjo za srednjo šolo

Pobudo podprl sovodenjski župan Cernoia, proti pa je špetrski župan Manzini

ČEDAD - Župan Podbonesca Piergiorgio Domenis je predsedinoči - kot smo poročali - podpisal sklep, s katerim zveza občin Podbonesec, Špeter in Sovodnje formalno prosi za ustanovitev srednje šole v sklopu špetrske dvojezične šole. Domenis je prošnjo podpisal kot predsedujoči zveze treh občin, ki ima po svojem statutu in v skladu z deželnim zakonom pristojnosti tudi na šolskem področju. Njegov sklep je podprl župan Sovodenj Lorenzo Cernoia, proti pa je bil špetrski župan Tiziano Manzini.

»Odločitev, da podpišem prošnjo se mi zdi naravna in normalna. Za ustanovitev srednje šole so se opredelili starši otrok iz osnovne šole. To se mi zdi pri tem najbolj pomembno. V prid šoli se je izrekel paritetni odbor za slovensko manjšino, v predlogu deželnega zakona za Slovence pa so predvidene podpore špetrski šoli. Vse to me je prepričalo, da sem podpisal prošnjo, upoštevajoč da šolo podpira-

TIZIANO MANZINI

ta tudi deželna in državna vlada,« podčrtuje Domenis.

Podpis pod prošnjo uživa podporo župana Občine Sovodenj Lorenza Cernoie. Tudi njemu se zdi predlog za srednjo šolo naravna zadeva, ki jo je podprl mimo različnih stališč in idej o tem vprašanju. »Konec koncev se mi zdi najbolj pomembno, da javna uprava spoštuje pluralnost idej in stališč,« je prepričan sovodenjski župan.

Domenis in Cernoia sta spravila v manjšino špetrskega župana Manzini, ki potrjuje svoje odklonilno sta-

PIERGIORGIO DOMENIS

lišče do ustanovitve srednje šole v sklopu dvojezičnega šolstva. »Moje nasprotovanje je finančne in tudi politične narave. Župan je dolžan spoštovati mnenje občinskega sveta, ki je bilo v tem primeru negativno,« meni Manzini.

Na vprašanje, kakšni so pravzaprav politični razlogi nasprotovanja srednji šoli nam špetrski župan ni odgovoril. Pojasnil je le, da mora Občina Špeter upoštevati tudi mnenja nasprotnikov šole. Kaj pa tisti, ki šolo podpirajo? »Stališča staršev se mi zdi-

LORENZO CERNOIA

jo proceduralno sporna, vse skupaj pa je sad improvizacije. Zato mislim, da še niso dozoreli pogoji za odprtje srednje šole,« pravi župan Manzini, ki vodi desnosredinsko usmerjeno občinsko upravo.

Ko misli na nasprotnike šole ima župan Manzini najbrž v mislih petico (podpisalo jo je 400 občanov) nekega samozvanega spontanega odbora tamkajšnjih staršev. Slednji odklanja dvojezično šolo z utemeljitvijo, da bi srednja šola v sklopu dvojezičnega šolskega centra ošibila večstopenjski zavod v Špetru, ki že danes ponuja možnosti poučevanja slovenskega jezika. Ustanovitev novega večstopenjskega zavoda bi torej oškodovala obstoječo šolsko ustanovo in obenem - beremo v peticiji - tudi dvojezično šolo. Od tod mnenje, da je predlagana srednja šola nepotrebna in posledični predlog Občini Špeter, da se opredeli proti.

Občinski odbor in potem svet sta se torej ravnala posledično ter v celoti osvojila odklonilno mnenje omenjenega »spontanega odbora«. V upravi je prevladalo trdo stališče odbornice za šolstvo Tereze Denette. Kaže, da je bil župan Manzini v začetku precej previden nad preostri odklonilnim stališčem, potem pa je nanj pristal. To je pozneje naredil tudi občinski svet, v katerem ima, kot rečeno, večina desna sredina.

Zveza občin je polnopravna javna ustanova, ki jo je deželna uprava uvedla pred sedmimi leti. Zakonodajalec Furlanije-Juljske krajine se je za to odločil z namenom, da poenoti delovanje nekaterih občinskih služb in servisov. Ne gre torej za sedaj za združevanje občin, ki sicer to lahko že danes na papirju naredijo, pač pa za spodbujanje njihovega vsestranskega sodelovanja. Tudi na področju šolske politike, kot piše v statutu zveze občin Špeter, Podbonesec in Sovodnje.

Sandor Tence

BUTTRIO - Danieli gradi tovarno v Avstriji

Evroregija: Illy je optimist glede pridružitve Slovenije

Illy s Haiderjem in z voditelji družbe Danieli iz Buttrija

VIDEM - Predsednik Furlanije-Juljske krajine Riccardo Illy je optimist glede pridružitve Slovenije k evroregiji, ki jo naša dežela snuje skupaj z Venetom, avstrijsko Koroško in istrsko županijo. »Časovni rok za pridružitve Slovenije k evroregiji še ni zapadel. Iz Ljubljane še nismo dobili nobenega odgovora. Čakam in upam na ugodno rešitev zadeve,« je dejal Illy.

Predsednik FJK je včeraj v Buttriu pri Vidnu obiskal sedež industrijske grupe Danieli, ki načrtuje gradnjo nove manjše železarnice pri Velikovcu na avstrijskem Koroškem. Investicija je vredna sedem milijonov evrov, v prvem obdobju pa bo tovarna zaposlila 36 delavcev. Srečanje se je udeležil tudi koroški deželni glavar Jörg Haider. Politika je sprejel pooblaščenca upravitelja Danielija Gianpietro Benedetti, ki jima je predstavil razvojne načrte te furlanske družbe.

Danieli hoče s to investicijo na Koroškem prodreti na tržišča držav srednje in vzhodne Evrope. Pri tem je izrecno omenil Poljsko, Češko in Madžarsko, ki imajo že po tradiciji zelo dobre ekonomske odnose z Avstrijo. Tudi Haider se je v Buttriu pohvalno opredelil o bodoči evroregiji, ki bo po njegovem prispevala tudi k krepitvi ekonomskih odnosov med članicami.

SLOVENIJA - Predsedniške volitve

Peterle bo kandidiral kot neodvisni kandidat

LJUBLJANA - Evropski poslanec Lojze Peterle, ki namerava kandidirati na jesenskih predsedniških volitvah, je na včerajšnji novinarski konferenci poudaril, da bo kandidiral kot neodvisni kandidat Liste za Slovenijo in ne kot strankarski kandidat. Po besedah nosilca omenjene liste Iva Boscarola se v javnosti v zadnjem času ustvarja vtis, da so Peterleta za predsedniškega kandidata izbrale stranke, kar pa ni res, saj je podporo prve politične stranke prejel šele pol leta po odločitvi, da kandidira. Prav dejstvo, da Peterleta niso izbrale stranke, ga po mnenju Boscarola loči od ostalih dveh najresnejših kandidatov za volilno zmago, Danila Tuerka in Mitje Gasparija. Sicer pa meni, da ga kot neodvisnega kandidata sprejemajo volivci vseh političnih opcij, Peterle pa je po njegovem mnenju sredinski kandidat.

Peterle je izrazil zadovolj-

PRESEDNIŠKI KANDIDAT LOJZE PETERLE

stvo nad potekom predvolilne kampanje, saj ta kot je dejal, ne poteka v znamenju blokovskih delitev, kar velja tako za volivce kot za kandidate za predsedniški stolček. Ob tem je dejal, so njegove aktivnosti trenutno usmerjene v obiske po Sloveniji ter, da se bo zdaj, ko je kandidatna lista že približno zaokrožena, potrebno pripraviti na druge kandidate. Je pa povedal, da si bo ves čas predvolilne kampanje prizadeval za ohranitev visoke stopnje politič-

ne kulture.

Peterletovo predvolilno kampanjo bo po Boscarolovih besedah v celoti organizirala Lista za Slovenijo, v ta namen so odprli tudi poseben žiro račun, na katerem bodo zanj zbirali sredstva. Ob tem je izrazil upanje, da se bodo odzvala nekatera slovenska podjetja, ki so jim poslali dopise, sicer pa pravi, da bo celotna kampanja organizirana »zelo racionalno«, predvsem pa racionalnejše kot pri ostalih kandidatih.

Kandidaturo Peterleta je včeraj podprl tudi predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti Boštjan Žekš, ki meni, da je Peterle za položaj predsednika republike primeren predvsem zaradi svojih izkušenj in poznanstev tako doma kot v tujini. Kot je še dejal, je bil Peterle v politiki na mestih, na katerih se odloča, kar se mu zdi za kandidata pomembno. (STA)

SKP zelo kritična do nove železnice

TRST - Stranka komunistične preno-ve zelo kritično ocenjuje italijansko-slovenski dogovor o financiranju nove železnice med Trstom in Divačo. Deželni tajnik stranke Giulio Lauri namiguje na možnost, da bo Bruselj zavrnil prošnjo Rima in Ljubljane za financiranje projektiranja te železnice, češ da projekt ne odgovarja okoljskim rekvizitom.

Lauri tudi dodaja, da ne ministrski svet in tudi ne deželna vlada ter svet niso bili seznanjeni o tem projektu v sklopu petega evropskega koridorja. Tajnik SKP tudi obžaluje, da se posveča pre malo pozornosti železniški povezavi med Trstom in Kopro, ki bi rešila marsikateri problem v zvezi s prometnimi povezani ne sammo med obema pristaniščema, temveč tudi med obe,ma državama.

SLS obtožuje Hrvaško

LJUBLJANA - Slovenska ljudska stranka je v sporočilu za javnost opozorila, da hrvaški odgovor na protestno noto slovenskega zunanega ministrstva ob razpisu občine Bujes za prodajo zemljišč na levem bregu Dragonje dokazuje, da Hrvaška nadaljuje z odkritim poseganjem po slovenskem ozemlju. »Na podoben način, s politiko izvršenih dejstev, si Hrvaška postopoma prisvaja tudi vse večji del Piranskega zaliva,« so še zapisali pri SLS. »SLS ocenjuje, da mora Slovenija izkoristiti vse razpoložljive vzvode v okviru Evropske unije in Severnoatlantskega zavezništva, da zaustavi Hrvaško v tem nesprejemljivem početju,« pravijo v SLS.

SLS bo tudi v prihodnje vztrajala na celovitosti Piranskega zaliva in neomejenem dostopu Slovenije na odprto morje. Stranka tudi pričakuje, da bodo pristojni slovenski predstavniki evropske sogovornike seznanili, da v primeru nadaljnega poseganja po slovenskem ozemlju in morju Hrvaška tudi ne izpolnjuje pogojev za vstop v EU, so še zapisali v sporočilu za javnost. Hrvaško ministrstvo za zunanje zadeve in evropske integracije (MVPEI) je v tork v celoti zavrnilo navedbe iz slovenske diplomatske note, v kateri je Ljubljana protestirala, ker Hrvaška znova poskuša enostransko in nezakonito razpolagati z zemljišči na levem bregu Dragonje. V sporočilu za javnost je MVPEI slovenski protest označil za »neutemeljen in protipraven«. MZZ je namreč prejšnji petek sporočilo, da je izvedelo, da »Hrvaška znova poskuša enostransko in nezakonito razpolagati z zemljišči na levem bregu Dragonje, ki ležijo na slovenskem ozemlju«. Slovenija je Hrvaški zato poslala diplomatsko noto, v kateri »protestira zoper takšno ravnanje in opozarja na neobstoj in ničnost kakršnihkoli pravnih ali realnih posledic takšnega protipravnega ravnanja«. (STA)

Za 8 odstotkov višja poraba električne energije

LJUBLJANA - V teh vročih dneh se je poraba električne energije v primerjavi s preteklim tednom povečala za osem odstotkov, so sporočili iz Elektra Slovenije (Eles), kjer domnevajo, da je porast pretežno posledica vročinskega vala in večje uporabe klimatskih naprav. Kljub večji porabi v Elesu pri normalnem obratovanju z upoštevanjem najverjetnejših okvar težav ne pričakujejo. V Elesu pojasnjujejo, da so bile v zadnjem obdobju v slovenski elektroenergetski sistem vgrajene določene okrepiteve prenosnih zmogljivosti, ki so izboljšale zanesljivost napajanja porabnikov. (STA)

Potres stresel Kornate

ZAGREB - Hrvaški seizmologi so včeraj nekaj minut pred 13. uro zaznali potres jakosti 4,7 stopnje po Richterjevi lestvici, ki je imel žarišče pet kilometrov jugovzhodno od Kornatov oz. 41 kilometrov južno od Zadra. Potresni sunek so občutili tudi v širšem obalnem pasu. Kot je poročala hrvaška tiskovna agencija Hina, bi potres takšne jakosti lahko povzročil škodo na stavbah, a za zdaj poročil o škodi ni. (STA)

LETALSKI PROMET - Po dvakratnem podaljšanju in pred iztekom roka

Razpis za privatizacijo Alitalie dokončno propadel

EU ne bo dovolila nove državne pomoči - Včeraj tudi stavka stevardov

Prizor z rimskega letališča Fiumicino med včerajšnjo stavko osebja Alitalie

ANSA

RIM - Postopek za privatizacijo Alitalie je propadel. Potem ko je v torek zvečer izstopil iz tekme za prevzem nacionalne letalske družbe še zadnji interesent, konzorcij med AP Holdingom lastnika zasebne letalske družbe Air One in banke Intesa SanPaolo, se je Prodijsva vlada znašla z novim problemom, saj jo operativnost letalske družbe stane dnevno 2 milijona evrov (davkoplačevalskega denarja). Delnica Alitalie je včeraj na milanski borzi izgubljala 8 odstotkov, na koncu pa je le omejila izgubo na 3,16 odstotka.

Premier Romani Prodi, ki je bil včeraj na obisku v Slovaški, tudi ob tej priložnosti ni izgubil svojega, na trenutke kar naivnega optimizma, ko je izjavil, da je »to, kar se je zgodilo, dokaz o globini krize letalske družbe. To smo sicer vedeli in zdaj se moramo spoprijeti s posledicami.« Glede naslednjih korakov je premier dejal, da se je poskus privatizacije oziroma prodaje 49,9-odstotnega državnega deleža v letalski družbi »končal tako, kot nismo želeli in zdaj že razmišljamo kako naprej«. V kateri smeri pa ni hotel povedati, saj se je omejil na ugotovitev, da so na dnevnem redu »različne hipoteze«. Med njimi vsaj za zdaj menda ni likvidacije letalske družbe, kot je včeraj zagotovil transportni minister Alessandro Bianchi. Poznavalci razmer pa menijo, da vladi preostaja le še možnost zasebnega pogajanja z morebitnimi interesi, med katerimi sta ob spremenjenih pogojih prodaje državnega deleža (in seveda bistveno bolj ugodnih) še na prejel tudi Air One in ruski Aeroflot. Nakup italijanske letalske družbe pa ni zanimiv za Air France, ki si jo v Italiji močno želijo, a je včeraj ponovno potrdila, da ni zaniteresirana za Alitalio, ampak jo zanima španska Iberia.

Kot je bilo pričakovati, je iz Bruslja že prišlo opozorilo, da Evropska komisija tokrat ne bo dovolila državne pomoči za letalsko družbo, kot jo je izjemoma avtorizirala leta 2004. »Taka operacija je bila že dovoljena v letu 2004 na osnovi načela, da je to prvič in zadnjič, kar pa zdaj preprečuje, da bi bili dovoljeni novi državni posegi,« je izjavil glasnik komisarja za transport Jacquesa Barrota v zvezi z možnostjo, da bi zakladništvo dokapitaliziralo družbo in tako preprečilo stečaj.

K strogemu spoštovanju evropskih pravil je včeraj (vlado) pozval predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je dejal, da je treba »sodelovati z evropskimi institucijami« in se držati pravil. »Problemi, kot so državne pomoči podjetjem v krizi, se pojavljajo v vseh državah EU in izkušnje po tolikih letih v EGS in nato v EU nas učijo, da si ne moremo privoščiti razdora z unijo.«

Razumljivo zaskrbljeni so nad razvojem dogodkov sindikati, ki zahtevajo takojšnji sestanek z vlado, ki da mora »pojasniti vzroke propada mednarodnega razpisa za privatizacijo«. Vodja sindikata Cisl Raffaele Bonani je k temu pristavil, da je »rezultat škandalozen in da bo moral nekdo končno pojasniti, zakaj je šlo mimo toliko mesecev brez novic o poteku razpisa.«

O polomu privatizacije Alitalie se je včeraj razpisal tudi mednarodni tisk, za katerega je Prodijsva vlada zdaj »stisnjena ob zid«. Kot piše Washington Street Journal, mora vlada najti način za kritje izgube letalske družbe - 600 milijonov evrov na mesec ali 2 milijona na dan -, če želi ohraniti njeno operativnost.

Polomu privatizacije se je včeraj pridružila še 24-urna stavka stevardov in stevardes Alitalie, zaradi česar je prišlo do znatnih težav v letalskem prometu. Odpovedanih je bilo več kot sto poletov Alitalie, na rimskem letališču Fiumicino pa je obtičalo veliko turistov, ki niso bili obveščeni o stavki.

IMIGRACIJA Nove žrtve v Sicilskem prelivu

LAMPEDUSA - Nadaljuje se serija tragedij pribežnikov v Sicilskem kanalu. Včeraj sta doživeli brodolom dve plovili z ilegalnimi pribežniki, začasni obračun pa so štiri mrtvi in več deset pogrešanih. V zadnjih urah je pristaniško poveljstvo v Palermu prejelo obvestila še o vsaj petih zasilnih plovilih, ki se približujejo Siciliji, medtem ko je sprejemni center v Lampedusi spet prepoln nezakonitih prišlekov.

V brodolomu gumijastega čolna, do katerega je prišlo približno 40 milj južno od Lampeduse, so italijanski reševalci rešili 22 brodolomcev in potegnili iz morja tri trupla, enega pribežnika pa še pogrešajo. Še bolj južno, v tunizijskih teritorialnih vodah, pa so italijanski reševalci, ki so odgovorili na klic v sili, rešili 14 brodolomcev in potegnili iz vode eno truplo, pogrešanih pa je 14 brodolomcev.

INFRASTRUKTURE - Di Pietro izročil seznam za sofinanciranje EU

Za komisarja Barrota so italijanske zahteve razumne

BRUSELJ - Kot je obljubil, je minister za infrastrukture Antonio Di Pietro včeraj dopolne podpredsedniku Evropske komisije in komisarju za transport Jacquesu Barrotu izročil seznam italijanskih zahtev za evropsko sofinanciranje vrste nacionalnih in štirih čezmejnih odsekov hitrih železniških povezav. Med čezmejnimi odseki je tudi Trst-Divača, za katerega Italija želi evropska sredstva za projektiranje infrastrukture v višini 94 milijon evrov, sama pa bo prispevala 22 milijonov.

»Točni kot ura in dan pred iztekom roka (20. julija, op.ur.),« je poudaril Di Pietro, ki je komisarju predložil seznam za evropsko sofinanciranje v skupni vrednosti več kot 4 milijarde evrov, od tega 1,8 milijarde za štiri čezmejne odseke, pri katerih EU sodeluje s 30-odstotnim prispevkom. Minister je Barrotu izročil tudi spremno pismo predsednika vlade Prodijsa, v katerem se italijanski premier zavezuje, da bo Italija krila svoj del financiranja infrastrukture. Samo za čezmejne odseke so predvidene italijan-

ANTONIO DI PIETRO

ANSA

ske dotacije v vrednosti 2,5 milijarde evrov.

»Dobro vemo, da so v tej fazi evropska financiranja omejena le na čezmejne odseke, vendar se želimo zavezati z Evropo, zato da ta dela ne bodo ostala katedrale v puščavi, ampak da bodo povezana med seboj,« je pojasnil Di Pietro.

Komentar komisarja, čeprav z vso potrebno previdnostjo pred selekcijo del, ki bodo deležna evropskih financiranj, je bil jase, ko je prek glasnika sporočil, da so »italijanske zahteve uravnotežene.«

Francoski komisar, ki ni nikoli skrival, da pripisuje posebni pomen petemu koridorju, je med drugim izrazil tudi zadovoljstvo za rešitvijo, ki je bila najdena za čezmejni odsek med Trstom in Divačo.

»Odlučili smo se, da ne bomo postavljali pretiranih zahtev, ki bi bile ne-realne, tako da lahko računamo na največ, kar je mogoče in za kar obstaja finančna gotovost,« je povedal Di Pietro na tiskovni konferenci in dodal, da je »Italija zato natančno določila tisto, kar lahko naredi od danes do leta 2013«. Naj spomnimo, da daje EU na voljo za prednostna železniška infrastrukturalna dela na evropskih koridorjih nekaj več kot osem milijard evrov, medtem ko bo čezmejnimi odseki, kot omenjeno, namenila do največ 30 odstotkov skupnih stroškov.

Di Pietro se je dotaknil tudi polemik glede gradnje odseka Lyon-Turin in povedal, da si vlada prizadeva ločiti med utemeljenimi skrbmi tistih, ki živijo v bližini trase, in tistimi, ki to vprašanje zlorabljajo za popolnoma druge namene.

Evropska centralna banka

18. julija 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	
	18.07	17.07
ameriški dolar	1,3779	1,3771
japonski jen	168,30	168,07
kitajski juan	10,4224	10,4149
ruski rubel	35,0820	35,07300
danska krona	7,4412	7,4412
britanski funt	0,67200	0,67320
švedska krona	9,1720	9,1613
norveška krona	7,9225	7,8845
češka krona	28,248	28,271
švicarski frank	1,6572	1,6554
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	245,93	245,83
poljski zlot	3,7593	3,7511
kanadski dolar	1,4417	1,4380
avstralski dolar	1,5702	1,5755
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lej	3,1281	3,1279
slovaška krona	33,157	33,161
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6969	0,6973
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	82,31	82,80
turška lira	1,7608	1,7617
hrvaška kuna	7,2885	7,2925

Zadružna Kraška banka

18. julija 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3999	1,3712
britanski funt	0,6824	0,6667
švicarski frank	1,6832	1,6422
japonski jen	174,1051	163,5558
švedska krona	9,3997	8,9502
avstralski dolar	1,6230	1,5545
kanadski dolar	1,4778	1,4215
danska krona	7,5930	7,3069
norveška krona	8,0911	7,7288
madžarski florint	294,996	231,080
češka krona	32,5116	25,4439
slovaška krona	38,1351	29,8449
hrvaška kuna	7,8102	6,9643

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

18. julija 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4022	1,3677
britanski funt	0,6830	0,6662
danska krona	7,553	7,367
kanadski dolar	1,4619	1,4259
japonski jen	170,72	166,52
švicarski frank	1,6790	1,6377
norveška krona	8,017	7,819
švedska krona	9,309	9,080
avstralski dolar	1,5982	1,5589
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

18. julija 2007

Indeks MIB 30: -0,84		
delnica	cena €	var. %
ALITALIA	0,775	-3,53
ALLEANZA	9,54	-0,52
ATLANTIA	25,71	+0,43
BANCA ITALESE	18,12	-0,40
BANCO POPOLARE	20,02	-0,50
BPMS	4,95	-0,50
BPM	11,34	-0,53
CAPITALIA	7,225	-0,40
ENEL	7,885	-0,69
ENI	27,64	-1,14
FIAT	23,08	-1,66
FINMECCANICA	22,72	-1,30
GENERALI	29,99	-1,51
IFIL	8,145	-1,43
INTESA	5,41	-0,73
LOTTOMATICA	29,08	+0,07
LUXOTTICA	27,67	-1,71
MEDIASET	7,74	+1,20
MEDIOBANCA	15,97	-0,62
MEDIOLANUM	5,955	-0,57
PARMALAT	2,8575	-0,09
PIRELLI	0,875	-1,73
SAIPEM	26,95	-1,79
SNAM	4,2325	-0,76
STMICROELEC	14,02	-1,95
TELECOM ITA	2,07	-0,62
TENARIS	17,93	-0,34
TERNA	2,585	-0,31
UBI BANCA	19,02	-0,47
UNICREDITO	6,47	-0,61

Podružnica Trst ljubljanska banka
Nova ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

OBČINA TRST - Svetniki levosredinske opozicije obiskali zaselek v Zgornjem Rocolu

Prebivalci Gerdoličev: »Pustite nam zelenje!«

Občina želi dati na dražbo eno redkih zelenih površin - Možnost gradnje večje hiše

»Dovolj s cementom in uničevanjem zelenja: pustite nas dihati!«, »Ne špekulacijam, pustite nam zelenje!« ta dva napisa (v italijanščini) sta včeraj dopoldne krasila začetek ožjega klanca, ki na križišču med ulicama Eremo in Felluga pelje v zaselek, ki mu domačini pravijo Gerdoliči. Napísali so ju prebivalci zaselka, ki se nikakor ne strinjajo z namero tržaške občinske uprave, da da na dražbo dejansko eno redkih zelenih površin, ki so še ostale, z izključno ceno 240.500 evrov. Sklep o tem je, kot smo že poročali, občinski svet sprejel na svoji ponedeljkovi seji z glasovi desnosredinske večine in ob nasprotovanju predstavnikov opozicije ter svetnika mešane skupine Salvatoreja Porra. Ravno predstavniki leve sredine so prišli včeraj dopoldne na lice mesta z namenom, da se na lastne oči seznanijo s tamkajšnjo stvarnostjo in da se pogovorijo s krajevnim prebivalstvom. Tako je Gerdoliče obiskala kar številna delegacija leve sredine v občinskem svetu, saj so bili prisotni svetniki Roberto Decarli (Občani za Trst), Bruna Tam, Marco Toncelli (oba Marjetica), Iztok Furlanič (Stranka komunistične prenove), Emiliano Edera (Lista Primo Rovis), Alfredo Racovelli (Zeleni) in Tarcisio Barbo (Levi demokrati).

Gerdoliči predstavljajo dejansko majhen otok na območju, ki je doživelo obširno cementifikacijo, saj so okoli zaselka zrasle številne večnadstropne stanovanjske hiše. Ko pa se po omenjenem klanecu sprehodiš, naletiš na manjše, večinoma enonadstropne starejše hiše z borjači in latniki in se ti zdi, da si prišel v vas. Gre v bistvu za enega zadnjih ostankov starega Rocola (Gerdoliči se nahajajo v Zgornjem Rocolu), ki ga že zdavnaj ni več, z ozkimi in strmimi klaneci, ki se spuščajo proti Trstu.

Prebivalci tega območja so skoraj vsi nosili priimek Gerdol. In ravno tem Gerdolom je Občina Trst pred približno štiridesetimi leti razlastila 1.370 kvadratnih metrov veliko zemljišče, na katerem so stali vrtovi, ker je imela v načrtu podaljšanje Ul. Felluga, ki bi se bila morala povezati z Ul. San Pasquale. Načrtovanega podaljšanja potem ni bilo, za zemljišče pa se Občina v naslednjih desetletjih očitno ni pretirano zanimala, saj ga je prepustila zelenju, ki je z leti popolnoma prekrilo nekdanje obdelane vrtove. To vse do nedavnega, ko je zemljišče pri Gerdoličih uvrstila v seznam zemljišč in nepremičnin, ki jih namerava prodati na dražbi, kar so prebivalci izvedeli iz pisanja krajevnih časopisov. S tem se nikakor niso strinjali, saj želijo ohraniti, po možnosti urejeno, eno redkih preostalih zelenih oaz v tržaškem predmestju (nekateri razmišljajo tudi o ureditvi manjšega parka, ki bi ga lahko koristili tudi stanovalci bližnjih večnadstropnih hiš), ohraniti pa želijo tudi prvobitni zgodovinski videz zaselka. Poleg tega opozarjajo tudi na nevarnost porasta okoljskega in zvočnega onesnaževanja, pa tudi na težave v primeru gradnje večje hiše na tem območju. Klanec, ki pelje v Gerdoliče, je širok reci in piši slabše tri metre (točneje 2,80 metra), pri čemer se postavlja vprašanje dostopa do morebitne večstanovanjske hiše. Zaselek je namreč uvrščen v območje z oznako B4, kar pomeni, da tam lahko gradijo deset metrov visoke stavbe s prostornino 1,60 kubičnega metra na kvadratni meter. Na to so prebivalci v pismu opozorili občinskega moža že konec junija, ravno ob pri-

Slika zgoraj: pri Gerdoličih nočejo uničenja ene redkih zelenih površin. Slika spodaj: včeraj vrtovi, danes zelenje, jutri večnadstropna stavba?

KROMA

ložnosti ponedeljkove razprave v občinskem svetu pa so podobno pismo naslovili na vse svetnike. Omeniti velja, da prodaji zemljišča nasprotuje tudi rajonski svet za Sv. Ivan, Kjadin in Rocol, čeprav so prebivalci na predsednika Gianluigija Pesarina Bonazzo, ki da jim je zagotavljal, da bo območje postalo »zelena cona« in jim svetoval, naj ne ukrenejo nič: medtem so se prebivalci drugih zainteresiranih območij pravočasno organizirali in dosegli črtanje s seznama, pri Gerdoličih pa so ostali z dolgim nosom.

Na včerajšnjem srečanju so prebivalci Gerdoličev opozorili tudi na druge težave, kot npr. na prisotnost vodnih virov na tistem območju. Poleg tega so tamkajšnji stanovalci kar se tiče nekaterih storitev odrezani od sveta, saj hiše nimajo greznic, klanec ni asfaltiran, smeti morajo sami peljati do Ul. Felluga, celotno območje pa nima vodnega hidranta, kar ni ravno navdušujoče, če npr. pride do kakega požara.

Še več: v preteklosti so pri Gerdoličih predlagali, da bi Občina dala omenjeno zeleno površino v najem, pred štirimi leti pa so jo nekateri potomci nekdanjih lastnikov želeli ponovno odkupiti, a brez uspeha. Ravno teh zadnjih podatkov pa svetniki leve sredine - tako so dejali - niso poznali, tako da menijo, da obstaja možnost, da je v občinski svet priromal sklep z nepopolno dokumentacijo. Poleg tega se prebivalci sprašujejo, kako to, da občinska uprava tako hiti z dajanjem tega zemljišča na dražbo, saj je svojčas sama izrazila namero, da spremeni obstoječi regulacijski načrt v smislu zaščite okolja. Sklep je bil namreč izglasovan teden dni pred razpravo o glavnih smernicah regulacijskega načrta, pri čemer je večina gladko zavrnila vse predloge opozicije: slednja je bila namreč za to, da se glasovanje preloži, zato da se da možnost pristojni komisiji, da si ogleda območje, dalje je predlagala tudi ločeno glasovanje za posamezna zemljišča oz. stavbe. Svetniki opozicije želijo zdaj preveriti, ali obstaja dovolj elementov, da se sklep občinskega sveta razveljavi, govori se tudi, da bodo primer posredovali komisiji za prozornost. Medtemčasom bodo prebivalci zahtevali sestanek z županom Robertom Dipiazzo.

Ivan Žerjal

JASLI IN VRTCI - Merkù (SSk) o suplencah Proti varčevanju na račun otrok

Svetnik Slovenske skupnosti-Marjetice v rajonskem svetu za tržaško mestno središče Igor P. Merkù je na predsednika sveta Alberta Polacca naslovil vprašanje o okrožnici direktorja občinskega odborništvá za šolstvo Enrica Conteja o stroških za suplence, ki vsebuje splošne kriterije za nadomeščanje učnega osebja v jaslích, vrtcih in rekreacijskih središčih. Okrožnica teži k odpravljanju avtomatizma, se pravi nadomeščanja odsotnega vzgojitelja tudi v slučaju kratkotrajne odsotnosti, in k uporabi tudi neučnega osebja oz. osebja, zadolženega npr. za pouk otrok s posebnimi potrebami, za nadomeščanje odsotnih vzgojiteljev.

Dokument, piše Merkù v sporočilu za javnost, je v prvi vrsti namenjen varčevanju »za vsako ceno« gledi začasnih suplenc in opozarja na stalni porast tozadevnih stroškov v zadnjih letih, s čimer postavlja na drugo mesto ohranjanje kakovosti. Poleg

tega iz besedila ni razvidno, ali je kdo raziskal vzroke za vedno pogostejše zatekanje k začasnim suplencam oz. ali je ugotovitev omenjenih problemov sad poglobljene raziskave.

Svetnik SSK-Marjetice opozarja tudi na možnost porazdelitve otrok slovenskih oddelkov po drugih oddelkih v slučaju odsotnosti vzgojiteljice. To, piše, ni sprejemljivo, saj s tem ne bi zagotovili pouka v slovenščini, pri čemer se Merkù sklicuje tudi na 13. člen pravilnika za otroške vrtce. V slučaju odsotnosti vzgojiteljice lahko neučno osebje zagotovi nadzorstvo do prihoda suplenta, a po Merkujevem mnenju ne more veljati za operativno smernico, še toliko manj zato, ker je to osebje pristojno za vse oddelke.

Vsaka pobuda občinske uprave, ki stremi za omejitvijo stroškov, zato da lahko uporabi denar občanov čim bolj smotrno, je vse pohvale vredna, a uveljaviti prihranke na račun otrok je sramotno, zaključuje Merkù.

POLITIKA

Rajonski sveti in »morske« skupnosti

V teh dneh se precej govori o ukinitvi rajonskih svetov in gorskih skupnosti, pri tem pa je mnogo netočnosti in površnih ocen. Furlanija-Julijska krajina ima kot avtonomna Dežela s posebnim statutom izključno pristojnost za krajevne uprave, zato je usoda rajonskih svetov in gorskih skupnosti odvisna od njenih odločitev in ne od sklepov države.

Ministrski svet je na svoji zadnji seji odobril zakonski osnutek o zmanjšanju stroškov in izdatkov za politiko. Vlada med drugim predlaga ukinitve rajonskih svetov v občinah z manj kot 250 tisoč prebivalci in gorskih skupnosti na območjih, ki ležijo izpod 600 metrov nadmorske višine.

To ni vladni odlok, ki bi bil takoj izvršilen, ali pa izvršilni sklep, temveč zakonski predlog, ki mora pod rešeto parlamenta (poslanske zbornice in senata). Postopek lahko traja več mesecev in tudi več let. Med proceduro lahko parlament vladni predlog tudi korenito spremeni, tako da bo treba za to počakati na končno besedilo, če ga bomo kdaj doživeli.

Obstaja stvarna možnost, da bo naša dežela pred kakšno koli odločitvijo počakala, da bo vladni osnutek postal zakon. Pri nas bodo deželne volitve prihodnje pomlad in je malo verjetno, da se bo o tem odločalo pred volilno preizkušnjo. Prvi realistični časovni termin, ko bi lahko Dežela ukinila rajonske svete je torej jesen 2008.

Deželni svet in vlada menita, da je treba tudi pri nas zmanjšati stroške za politiko in politike, kar je seveda prav. Za to ima Dežela na razpolago kar nekaj instrumentov, nihče pa se še ni odkrito zavzel za ukinitvev rajonskih svetov v Trstu, Vidmu, Gorici in Pordenonu.

Problem zase so gorske skupnosti. Prav v teh dneh beremo v italijanskih časopisih o nekaterih gorskih skupnostih, ki ležijo ob morju ali ki praktično nimajo nobenih goratih ali gričevnatih območij. Vladna namera za ukinitvev gorskih skupnosti izpod 600 metrov višine je koristna in nujna. Škoda le, da prihaja z veliko zamudno.

Tudi na tem področju ima deželna uprava FJK edina pristojnosti, da ukine gorske skupnosti. To pa formalno ne more narediti, ker se bile gorske skupnosti že ukinjene. Vse, - razen kraške, za kar se moramo zahvaliti tržaški desni sredini - so se prelevile v gorske okoliše. To se je zgodilo, ko je Deželi predsedoval Renzo Tondo. Gorski okoliški (ali okraj) so potem tako ali drugače spet postali gorske skupnosti, ki so bile, ponavljamo, ukinjene z deželnim zakonom. Kot dobro ve deželna svetnica Bruna Zorzini Spetič, ki se je leta 2003 do zadnjega krčevito borila za ohranitev Kraške gorske skupnosti.

In že smo spet pri vprašanju Krasa, ki ga bo moral deželni zakonodajalec rešiti upoštevajoč njegovo stvarnost in ne njegove nadmorske višine. (st)

POKRAJINA TRST - Program za ločeno zbiranje odpadkov

Novosti in spodbujevalniki za vse večjo predelavo odpadkov

Do decembra 2008 naj bi v tržaški pokrajini predelali 60 % odpadkov - Nagrade za občinske projekte

V mestnih predelih in vaseh so postali ekološki otoki stvar vsakdana in zabojniki za ločeno zbiranje odpadkov se k sreči redno polnijo. Papir, steklo, pločevinke in plastenke se na tak način vračajo v industrijo in torej v ponovno uporabo dragocenih surovin, deponije pa se polnijo vse počasneje.

Tržaška pokrajina pa kljub temu še vedno zaostaja na področju ločenega zbiranja odpadkov, tako na deželni kot tudi na državni ravni. Na podlagi meril je sedanja predelava odpadkov le 18 odstotna in še zdaleč ne dosega tistih predvidenih 35 odstotkov za leto 2002, kaj šele 60 odstotkov, ki jih predvideva evropska direktiva. Pokrajinska odbornica za okolje Ondina Barduzzi pa je bila včeraj dopoldne precej optimistična, ko je v sklopu tiskovne konference predstavila nov pokrajinski program za ravnanje z odpadki in embalažo, kot to določa deželni načrt. Posamezne pokrajine so namreč zadolžene, da poskrbijo za vse postopke, ki so vezani z nadzorom odlaganja odpadkov, kot tudi za preprečevanje neorganiziranega odlaganja odpadkov z informiranjem in osveščanjem javnosti ter za izbiro konkretnih in koristnejših alternativ deponiji.

Pokrajinski načrt, ki ga bodo morale seveda odobriti tudi občine in določene ustanove tržaške pokrajine, predvideva namestitev večjega števila zabojnikov za ločeno zbiranje najrazličnejših odpadkov (zelenih za steklo, rumenih za papir, modrih za plastiko oziroma pločevinke in sivih za organske ostanke), kar bo po mnenju odbornice prav gotovo pripomoglo k večjemu recikliranju in torej k uresničevanju evropskih normativ okvirno do decembra 2008. V nadaljevanju je do prihodnjega junija predvidena tudi uresničitev dodatne pokrajinske tehnološke naprave za zbiranje in predelavo embalažnih materialov. Pravo novost pa predstavlja v pokrajinskem načrtu odprava davka na smeti Tarsu in uvedba t.i. tarife za okoljsko higieno TIA. Gre v bistvu za serijo ekonomskih spodbujevalnikov, ki naj bi jih občine v tržaški pokrajini sprejele do decembra in ki predvidevajo celo 25-30 odstotni prihranek (v dobi štirih let).

Tržaška Pokrajina bo za realizacijo načrta dodelila 400 tisoč evrov posameznim občinam, ki bodo predstavile primeren projekt s primerno zasnovano ekonomsko sliko. Občine, ki bodo sodelovale pri projektu, bodo prejele 15 tisoč evrov za izpeljavo prve faze predstavljenega projekta, dodatne nagrade in spodbujevalniki pa so predvideni za najboljše projekte, se pravi take, ki bodo poenostavili in okrepili proces ločenega zbiranja odpadkov.

Na zgornji sliki prepolna kanta za zbiranje plastike, na spodnji pa ekološki otok z različnimi zabojniki za ločeno zbiranje odpadkov

KROMA

VROČINA - Vročinski val bo v naslednjih dneh dosegel višek

Vročina nam ne bo še prizanesla ...

Starejši ljudje, otroci in srčni bolniki naj se držijo zdravniških nasvetov - Konec tedna bodo temperature nekoliko upadle

Večina ljudi bo zaman iskala ohladitev v vroči vodi

KROMA

Kaže, da nam ne bo vročina še prizanesla. Vročinski val, ki je zajel velik del Evrope in smo ga občutili tudi v italijanskem škornju, bo v naslednjih dneh dosegel svoj višek. Vremenoslovci beležijo v mestih Bologna in Pescara blazno visoke temperature, ki dosegajo celo 41 stopinj Celzija, italijanska civilna zaščita pa napoveduje, da bo neznosna vročina v petek zajela tudi več mest v severni Italiji. T.i. vročinska tretja stopnja, se pravi hujša večdnevna vročina, bo že danes pestila tudi Trst, kjer pričakujejo do 34 stopinj Celzija. Kdor bo poiskal osvežitev v vodi, pa bo najbrž ostal razočaran, saj bo vzporedno s temperaturo zraka zrasla tudi temperatura vode. Najbolje bo torej izbrati hladno (vendar ne prehladno!) domačo prho.

Zdravniki še vedno opozarjajo, naj se predvsem starejši ljudje, otroci in pa srčni bolniki v naslednjih dneh pazijo. Vsem seveda priporočajo uživanje lažje hrane in pitje večjih količin vode, saj se v vročini poveča znojenje, telo izgublja tako nepotrebno vodo in sol, kar lahko privede

V Boljuncu o 5. koridorju

Uprava Občine Dolina vabi občane v petek, 20. t.m. ob 20.30 v gledališče F. Prešerna v Boljuncu, na srečanje z naslovom »Uvodna predstavitev 5. koridorja«. Prisoten bo inž. Goliani, ki bo zastopal italijanske državne železnice.

Na univerzi tečaj za ženske v politiki

Tržaška univerza organizira že tretjič zapored tečaj, ki je izrecno namenjen ženskam z višješolsko izobrazbo (razpoložljivih mest je 120). Namen 60-urnega izobraževalnega programa z naslovom »Ženske, politika in institucije«, ki bo stekel 15. septembra, je spodbuditi vključevanje nežnega spola v politične kroge. Osrednje obravnavane teme bodo politične institucije EU, delovanje italijanske države in krajevnih uprav, strankarski sistemi, tehnike javne komunikacije ipd.

Škedenjci manifestirajo pred sedežem Pokrajine

Danes popoldne se bodo v tržaškem pokrajinskem svetu odvijale advicije v zvezi s problemom škedenjske železarnice, na katerih bodo spregovorili predstavniki tržaške občinske uprave, skupine Lucchini-Severstal, deželne okoljske ustanove ARPA, zdravstvenega podjetja, krožka Miani in odbora Servola respira.

Slednja dva organizirata pred palačo Galatti (na Trgu Vittorio Veneto) manifestacijo, ki bo potekala od 18. ure dalje. Škedenjci želijo s to pobudo opozoriti na resnost problema železarnice, ki ga po njihovem mnenju krajevne uprave obravnavajo površno. Pokrajinsko upravo pozivajo, naj nadzoruje kakovost škedenjskega zraka, od tržaškega župana pa zahtevajo, naj takoj prekine delovanje obrata.

Mozartov Rekviem na pokopališču pri sv. Ani

Pokopališče pri sv. Ani se bo v nedeljo ob 21. uri prelevilo v nenavadno glasbeno prizorišče. Navzoči bodo lahko prisluhnili enournemu koncertu, na sporedu bo Mozartov Rekviem. Glasbeni večer prireja tržaško komorno društvo v sodelovanju s tržaško občinsko upravo, podjetjem Acegas-APS in fundacijo CRTrieste. Peli bodo sopranistka Gisella Sanvitale, altistka Silvia Bonesso, tenorist Andrea Binetti in basist Luca Tittolo, spremljali jih bodo tržaški madrigalisti in pianist Federico Consoli.

de do zdravstvenih težav. Sredi dneva je boljše, da se starejše osebe zadržujejo v zaprtih prostorih oziroma v senci in naj nujno potrebne naloge opravljajo v zgodnjih jutranjih ali večernih urah, ko ni ozračje tako dušljivo.

Podobno kot ljudje, tudi živali težko prenašajo toploto. Zanje veljajo podobna pravila kot za nas, se pravi pitje vode in poležavanje v senci ob najtoplejših dnevnih urah.

Naj pri tem še enkrat opozorimo, da so mestni zdravstveni okraji uvedli brezplačno zeleno številko 800.007.800, na kateri se lahko zglašijo vsi tisti, ki imajo težave z vročino. Operaterji bodo vsakomur postregli s koristnim nasvetom oziroma mu pomagali v primeru slabosti.

Vremenska slika pa se bo konec tedna le nekoliko spremenila na boljše. Vremenoslovci napovedujejo, da bodo temperature v soboto delno upadle, v nedeljo pa predvidevajo delno pooblačitev, kar seveda ne izključuje možnosti krajših ploh, ki bi precej ohladile ozračje in s seboj prinesle težko pričakovano osvežitev.

POLETNE KONTROLE - Ob zaskrbljujočih podatkih o prometnih nesrečah v Italiji in FJK

Mestni redarji poostri nadzor nad tržaškim nočnim dogajanjem

Pod drobnogledom so hitra vožnja, vozniki v vinjenem stanju in preglasni nočni lokali

V prvi polovici tega leta je v 1.600 prometnih nesrečah na območju Furlanije-Juljske krajine ugasnilo že 50 življenj, 2.300 oseb pa je bilo ranjenih. V Italiji se na cestah poškoduje vsako uro 11 ljudi. Statistike kažejo, da se slika v primerjavi z letom 2006 ni izboljšala, glavno krivdo za vse to pa nosita hitra vožnja in alkohol.

Problem je pereč prav tako v Trstu, kjer so se mestni redarji tudi letos odločili za vzpostavitev temeljitih večernih in nočnih kontrol na cestah, tako v mestu kot v okolici. Cilj poletne akcije, ki jo je včeraj v palači Carciotti opisal poveljnik tržaških mestnih redarjev Sergio Abbate, je omejiti prometne nesreče in zagotavljati spoštovanje javnega reda.

Redarji so ojačili nadzor nad prometom, obenem pa bodo skozi celo poletje opravljali tudi pogoste preglede v barah in nočnih lokalih, kjer je v poznih urah običajno najbolj glasno. Rednim prometnim kontrolam, ki jih redarji izvajajo celo leto do 2. ure zjutraj, so v prejšnjih dneh dodali naknadne turnuse brez časovnih omejitev in z uporabo treh vozil naenkrat.

Z laserjem za ugotavljanje hitrosti vozil in merilcem stopnje zaužitega alkohola - skupno razpolagajo mestni redarji s tremi merilci - nadzorujejo strateške točke občinskega cestnega omrežja. Zlasti so to ulice Costalunga, Flavia, Brigata Casale in Campi Elisi, Cesta za Glinščico, Miramarski drevored, Obalna cesta, Cesta za Bazovico in Bazoviška ulica na Opčinah.

Kontrole bodo vsekakor izvajali tudi drugje, včasih pa bo prvi postojanki sledila še druga na razdalji nekaj sto metrov. Na ta način ne bo mogoče računati na »grešnega kozla«, kot pravijo prvemu vozniku, ki ga redarji ustavijo in s tem omogočijo sledečim voznikom prosto pot.

Poveljnik Abbate je pojasnil, da bodo poletne kontrole delovale vse do 7. septembra. Mestni redarji hočejo s tem kaznovati prometne prekrške, pa tudi sporočiti občanom, naj opustijo grdo navado vožnje v vinjenem stanju. »Skupine mladih naj se raje organizirajo in izberejo vsakič enega voznika, ki ne bo pil alkoholnih pijač« je včeraj svetoval Abbate.

V okviru poletnih kontrol se bodo redarji podajali tudi v bare in druge nočne lokale, kjer naj bi bili glasba in obiskovalci za soseščino posebej moteči. Pod drobnogledom naj bi bilo zlasti večerno dogajanje vzdolž barkovljanske obale. (af)

Kontrole bodo poostri

KROMA

UMETNOST - V mestnem muzeju Sartorio

Zbirko kipov slovesno poimenovali po Silviu Rutteriju

Zbirka kipov, ki se nahaja v mestnem muzeju Sartorio, bo odslej nosila ime Silvia Rutterija, ravnatelja tržaških mestnih muzejev zgodovine in umetnosti med letoma 1940 in 1963. Poimenovanje so slovesno obeležili z včerajšnjim odkritjem spominke plošče, kateremu so prisostvovali tržaški občinski odborniki za kulturo Massimo Greco, direktor pristojnih občinskih uradov Adriano Dugulin in Rutterijevi sinovi.

Zbirka kipov (na sliki Kroma), ki so jo odkrili leta 2003, se nahaja v bivši konjušnici Vile Sartorio. 130 kvadratnih metrov velik prostor sta dala prestrukturirati Fulvia in Fulvio Costantinides ob denarni pomoči raznih ustanov. Zbirka vsebuje nekaj več kot 500 umetnin iz marmorja, brona in mavca, po večini iz konca 19. stoletja. Najstarejša in najbolj dragocena dela so štirje kipi Antonia Canove, pravo jedro zbirke pa predstavljajo umetnine tržaških kiparjev iz 19. in 20. stoletja.

LETOŠNJE STOTICE - Veronika Milic (Licej Franceta Prešerna)

Ob šoli še košarka in jadrnanje

Veronikin maturitetni referat je bil posvečen relativnostni teoriji o nastanku vesolja - Jeseni morda študij inženirstva

Z dvema odličnjakinjama se letos ponašajo tudi na znanstveno-fizikalni smeri Liceja Franceta Prešerna, in sicer z Veroniko Milič in Jano Pegan. Na dan objave izidov smo zaman čakali, da se prikažeta v vežo liceja (nasplošno si je tisti dan ogledalo končne ocene le manjši del kandidatov oz. kandidatki). Zato smo se z nekaterimi stoticami zmenili, da opravimo tradicionalni intervju na drugem mestu. Nekatere odličnjakinje so se zglasile v našem uredništvu, z nekaterimi drugimi pa smo pogovor opravili drugje. To velja tudi za Veroniko Milic, stotico 5.B razreda znanstveno-fizikalne smeri liceja Prešeren, s katero smo se dobili nekega lepega popoldneva v znanem openskem baru, v sproščnem vzdušju ob kavi oz. osvežilni pijači.

Črnolasa Veronika, doma iz Saleža, je seveda vesela za prejeto najvišjo oceno. Ob vprašanju, ali je

stotico pričakovala, pa nam je odgovorila, da stotice nihče zares ne pričakuje, čeprav vsi na skrito upajo vanjo. Saleška odličnjakinja se je glede teme referata, s katerim se je predstavila na ustnem delu državnega izpita, odločila za Einsteinovo relativnostno teorijo o nastanku vesolja. Ko so izbirali referate, se ji je namreč zdela ta tema zanimiva, zato jo je izbrala.

Veroniki Milic sta bili od vedno všeč matematika in fizika, zato se je pred petimi leti odločila za šolanje na znanstveno-fizikalni smeri Liceja Franceta Prešerna, saj je prav na tej smeri mogoče najti največ pouka matematike in fizike. Izbiro, kot pravi, se ne kesa. Novi sistem, po katerem je po odločitvi ministra za šolstvo Giuseppeja Fioronija potekala matura in ki sloni predvsem na ponovni uvedbi mešane komisije s polovico notranjih in polovico zunanjih članov, se ji je

VERONIKA MILIC

KROMA

zdel nasplošno kar v redu: »Tudi naši komisarji so bili vsi zelo prijazni,« pravi in dodaja: »Morda je tako malo bolj objektivno.«

Do tu pogledi odličnjakinje na šolo oz. maturo. Kaj pa dela Veronika Milic zunaj šolskih zidov oz. ko zapre knjige in zvezke? Iz odgovorov človek ugotavlja, da ima saleška odličnjakinja kar natrpne dneve: »Letos sem začela igrati košarko pri ženski ekipi Poleta,« pravi Veronika, »poleg tega sem dolga

leta jadrana, tako da sem letos opravila tudi tečaj in izpit za trenerja jadrnanja. Potem sem delala tudi dosti stvari, tudi povezanih s šolo, samo ne prav šolskih, npr. tekmovalne za Cankarjevo priznanje, potem izpit iz angleščine Trinity in druge stvari.«

Kako bo saleška odličnjakinja izkoristila poletje, potem ko je tako bleščeče zaključila petletni višješolski študij? Veronika je bila prejšnji teden z drugimi izbranimi tržaškimi in goriškimi maturanti na strokovni ekskurziji, na kateri je odkrivala znamenitosti slovenskih pokrajin, v nadaljevanju pa je v načrtih izlet v Laško, potem bo delala še pri Jadrlnem klubu Čupa kot inštruktorica jadrnanja, za naprej pa še ne ve. Tudi glede jesenske izbire univerzitetnega študija mora še razmisliti: »Verjetno bom šla na inženirstvo,« pravi, čeprav še ne ve, ali bo to študirala v Trstu. (iz)

Felix Hora v Zgoniku

V vinoteki v Zgoniku se obeta spet lep večer. Tokrat na pobudo Pokrajine Trst ter v organizaciji Zadruga Bonaventura- Teatro Miela prihaja v goste prireditelj Felix hora - prijetna urica ob glasbi in brani besedi iz antične literature. Drevi ob 21. uri bodo v Zgoniku zaživele besede grškega filozofa Platona in latinskega pesnika Horaca. V sugestivnem borjaču zgoniške vinoteke bosta odlomke iz njunih del brala Luca Quiaia in Vesna Hrovatin, za glasbeno kuliso pa bosta poskrbela Riccardo Morpurgo pri klavirju in Andrea Zullian - kontrabas.

V prepletanju grške in latinske literature s klasičnimi in modernimi glasbenimi podlagami želi niz Felix hora posredovati občinstvu misli in vrednote, ki so ostale v teku stoletij nespremenjene. Pilat »pod zvezdami« drevi v Nabrežini

V sklopu prireditve Večeri po zvezdami, ki jo prireja Občina Devin Nabrežina na trgu pred županstvom, bo drevo ob 21.15 na sporedu »Tržaški večer« z Lorenzom Pilatom. Vstop je prost.

Balkanski špijon v Šempolaju

Danes zvečer bo na šolskem dvorišču v Šempolaju, zaključna prireditelj SKD Vigred pred poletnimi počitnicami 2007. Ob 21. uri bodo nastopili igralci dramskega odseka prosvetnega društva Štandrez z igro Balkanski špijon. Delo je režiral Jože Hrovat, avtor pa je Dušan Kovačević. Balkanski špijon v izvedbi štandreškega društva je doživel premiero v mesecu januarju 2007, na odrju je zaživel okrog desetkrat, zadnji nastop je bil na festivalu amaterskih gledaliških skupin v Mavhinjah. V jeseni pa se bodo igralci Pd Štandrez podali v Slovenijo na Linhartovo srečanje šestih najboljših gledaliških amaterskih skupin. V Balkanskem špijonu nastopajo: Marka Bizjak, Federica Bello, Božidar Tabaj, Marko Brajnik in Martin Komjanc.

Folkest tudi v Nabrežini

Festival Folkest se bo pri nas ob že napovedanih koncertih (21. julija s skupino Nabac v Miljah, 22. julija s skupino Fairport Convention v Trstu ter 25. julija s skupino Bodega v Zgoniku) predstavil še v ponedeljek, 23. julija v Nabrežini s kanadsko skupino Genticorum. To je koncert, ki so ga namreč organizatorji vključili v zadnjem trenutku in spada v poletno kulturno ponudbo »Poletni večeri pod zvezdami«. Genticorum je mlada a že večkrat nagrajena skupina, ki je igrala po svetovno znanih glasbenih festivalih (Womex, Rainforest world music festival itd.), katere značilnost je tradicionalna glasba quebeškega okraja, dodobra začinjena z vitalnostjo in energijo. Vmes se lahko sliši tudi nekaj novodobne glasbe, s transdancem utrinke, ki pa ne daje vtisa komercialnosti in se odlično spaja s starodavno zvnečnimi melodijami in ritmi. Kot pravi trubadurji trije glasbeniki izvajajo svojo glasbo ob petju še na violini, leseni flavti, drumlici, kitari, električnemu basu in za ritmično podlago se spremljajo z udarjanjem z ного ob tla, kar je tudi značilnost kanadske in nasploh severnoameriške ljudske glasbe. Koncert se bo pričel ob 21.15 uri. Pan

Predstava dijakov liceja Galilei

V sklopu poletnih prireditev »Se-restate 2007«, čigar pokrovitelj je tržaška občinska uprava, bo jutri zvečer na Trgu Hortis (s pričetkom ob 21. uri) na sporedu gledališka predstava »Prigionieri di un piano« v izvedbi dijakov znanstvenega liceja Galileo Galilei.

ZBOROVSKA GLASBA - Slovenec-Slavac

Ob dvajsetletnici združitve je zbor gostoval na Madžarskem

Praznovanje obletnice je zbor kronal z gostovanjem na Madžarskem

Letos poteka 20-let odkar sta se MePZ Slovenec in MePZ Slavac iz Boršta in Ricmanj združila, da bi s skupnimi močmi nadaljevala pevsko tradicijo obeh vasi, ki sega daleč v preteklost. Tedaj je vodil zbor dirigent Aldo Kumar, ki pa je po treh letih predal vodstvo mlademu Danijelu Grbcu, ki vodi zbor še danes.

Pečovodja in pevci smo letos za naš program izbrali Kumarjev splet ljudskih pesmi »Od ljubezni in kafeta«, s katerim smo se predstavili v domačem kraju, na reviji Primorska poje, ter gostovali v Taboru v Savinjski dolini in v Gabrjah na Goriškem.

Za zaključek uspešne sezone in kot nagrado za dvajsetletno sodelovanje smo se prijavi za nastop na Mednarodnem festivalu zborovskega petja, ki je bil v kraju Gödöllő blizu Budimpešte na Madžarskem.

22. junija smo se zbrali pevci in prijatelji zbora v Borštu in odpotovali na štiridnevni izlet. Bili smo srečni in nasmejani, ker nas je čakalo nekaj brezskrbnih in sproščenih dni. Potovali smo čez Slovenijo mimo Postojne, Ljubljane, Maribora, Dravograda in se pripeljali v Prekmurje, okrog poldneva smo se približali mejnemu prehodu Dolga vas, kjer smo imeli krajši postanek. Nato smo zapeljali preko meje na Madžarsko in se vozili mimo majhnih in revnih vasi, katerih imena so tako težka, da skoraj jih ne moreš izgovarjati.

Pripeljali smo se do Blatnega jezera, kjer je življenje gotovo lažje, saj je tu dobro razvit turizem. Prijazni sofer nas je peljal v tipično »csardo«, kjer smo imeli kosilo in dobili prvi kontakt z nerazumljivim jezikom, redkokd je govoril italijansko, slovensko nihče, zavedali smo se, da brez nemščine ali angleščine ne bo šlo.

Nadaljevali smo nato pot do Budimpešte mimo zlatorumenih žitnih polj, koruznih njiv in ogromnih površin sončnic. Vodička nam je kasneje povedala, da uporabljajo Madžari samo olje iz sončnic, veliko žita pa izvažajo.

Pod večer smo se pripeljali v predmestje Budimpešte, kjer nas je čakala prijazna vodička Tünde Jova in nas pospremila v hotel »Platanus«, kjer smo se namestili in se na hitro pripravili za večerno plovbo po Donavi. Po dobri tipični večerji smo s krova ladje občudovali mogočne palače in prelepe mostove razsvetljene z nešteti lučmi.

V soboto nas je čakal popoldanski nastop.

Zjutraj smo se zapeljali z metrojem v mesto po nakupih, opoldne pa smo odpotovali v 30 km oddaljen kraj Gödöllő, kjer se nahaja grad Grassalkovich. Ime nosi po graditelju Antalu Grassalkovichu, ki je bil prvi lastnik grada in tudi zaupni svetovalec cesarice Marije Terezije. Pozneje je dvorec postal letna rezidenca Habsburžanov. V njem sta preživela dosti brezskrbnih dni princesa Elizabeta – Sissi in mož Franc Jožef.

V parku je bil postavljen oder za nastop vseh zborov. Bilo nas je osem iz raznih krajev Evrope: Harmony Zell am See iz Avstrije, Cör Cois Abhann iz Irske, na tretjem mestu naš zbor, Liederkrantz Bensheim iz Nemčije, Bindermichler Schulspatzen iz Avstrije (Linz), Singing 66 iz Norveške, Gruppo Cantus Vocum iz Italije (Umbrija) in Elisabethan Madrigal Singers iz Velike Britanije. Vsak zbor je imel na razpolago 30 minut za svoj program. Nastop je začel moški oktet Harmo-

ny, ki je predstavil zelo hudomušne ljudske pesmi, da se je publika kar zabavala.

Mi smo bili tretji na vrsti. Napovedovalka nas je predstavila kot zbor iz Italije, ki zastopa slovensko manjšino iz Trsta in poudarila poslanstvo in vlogo, ki ga ima zbor pri ohranitvi slovenske pesmi in slovenske kulture pri nas v zamejstvu. Sami pa smo spotoma predstavili program, s katerim smo skušali prikazati raznoličnost slovenske pesmi v krajih, kjer živijo Slovenci. Zapeli smo splet »Tržaških pesmi« Milana Pertota, pesem Milke Hartman »Od radosti srca«, Srebotnjakovo »Vesna«, Otona Župančiča »Še ena«, ki jo je Anton Schwab uglasbil v strogo ritmičnem plesnem kolu in za zaključek ljudske iz Slovenske Istre »Pesmi od ljubezni in kafeta«. Publika nam je navdušeno sledila in nam toplo ploskala.

Tudi ostali zbori so peli vesele ljudske pesmi iz svojih krajev ter priredbe znanih popevk, ki so žele pri publiku veliko odobravanja.

Ob 18. uri je bilo koncerta konec. Sledilo je nagrajevanje. Vsak pevovodja je prejel diplomu in steklenico znanega vina »bikova kri«.

Zadovoljni, ker je nastop dobro uspel, smo se vrnili v hotel na tipično madžarsko večerjo, ki pa je bila za nekatere res preveč začinjena s papriko.

Večera še ni bilo konec, ker v Budimpešti praznujejo svetoivansko noč. Tradicija je, da v mestu ostanejo odprti vsi muzeji do dveh ponoči, na ulicah je vse živo in velika množica ljudi sledi glasbi in zabavam vseh vrst. Skupnina naših, bolj pogumnih članov se je odpravila v center in se zadovoljna vrnila v hotel pozno v noč.

V nedeljo smo si z vodičko ogledali Budimpešto. Zvečer nas je čakala zaključna galá večerja vseh sodelujočih zborov. Odpeljali smo se v tipično madžarsko »csardo«, ki se nahaja na gričevnatem območju odkoder je mogoče občudovati mesto v vsi svoji razkošnosti. Sprejeli so nas s tipičnimi kruhki in »palinko« (žganje, ki ga proizvajajo iz sadja). Servirali so nam večerjo z odličnimi madžarskimi jedmi zalitimi z dobrim vinom, ob tipični glasbi violinov in kvalitetnem nastopu folklorne skupine. Vzdušje je bilo enkratno, še posebno, kadar so se oglašali pevski zbori s svojimi pesmimi. Mi smo prvi ustali in nazdravili z Vrabčev »Zdravljico«, nakar so nam sledili vsi ostali zbori in kmalu se je dvorana napolnila samega skupnega petja. Spoznali smo se z zborom iz Umbrije, si izmenjali naslove z obljubo, da se bomo še srečali. Na koncu smo skupno občuteno zapeli pesem »Signore delle cime«, ki jo je naš Danijel res mojstrsko vodil, da je zvenela kot, da bi skupno peli že dalj časa.

Vsega je enkrat konec, v ponedeljek zjutraj smo pripravili kovčke, vstopili v avtobus in se zapeljali proti domu. Razmišljali smo in načrtovali, kako bi bilo lepo vsako sezono zaključiti na tak način, ki poplača ves trud vnesen med vajami.

Ob tej priložnosti si želimo vsi udeleženci toplo zahvaliti Zvezi slovenskih kulturnih društev in Zadrugi kraški banki, ki sta finančno pripomogli k izvedbi in uspehu našega projekta v upanju, da nam bosta še bili ob strani pri tovrstnih pobudah.

Vesna Tull

Čestitke

Včeraj je na inženirski fakulteti tržaške univerze iz ambientalnih ved diplomiral **ANDREJKA STAREC**. Čestitamo in želimo še veliko zadoščenj v življenju, vsi domači.

Normi želimo veliko zdravja in sreče, življenje naj ti v miru teče, en poljub na vsako stran, prejmi za 50. rojstni dan. Čestitamo ti **Moreno, Breda in Alex, Marta in Luciano, Marino in Katja**.

Danes zelo trudna sem, saj veliko torto naredila sem. Moja mamica **CRISTINA** svoj rojstni dan slavi. Na torto svečke bom položila in z mamico jih ugasnila. Vse najboljše ti želi tvoja hčerka **Michelle**.

V Trnovci danes zbrali smo se vsi, da s **CRISTINO** njen rojstni dan slavili bi. Vsi skupaj ji bomo lepe pesmice zapeli in se malo tudi zavrteli. Vse najboljše ti želijo vsi, ki te imajo radi.

Danes v Brišičke se bomo podali, da bi z **NORMO** Abrahama praznovali in na uho zašepetali ne obupaj še, saj smo še mladi. **Žarko, Vanda, Andrej, Aleksij, Denise, Tajrim in mali Niki**.

Iz Gropade izvira, izlete organizira, društvu predseduje, na občini papirje urejuje in v Brišičkih živi, okrog leta danes slavi. Vse najboljše in še veliko srečnih dni, draga **NORMA**, sama ugani, kdo ti želi!

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV V TRSTU obvešča udeležence srečanja na Mašunu, ki bo jutri, 20. julija, da je odhod avtobusa iz Trsta, Trg Oberdan (deželna palača) ob 10. uri, postanek na Opčinah (avtobusna postaja) ob

OBVESTILO IZLETNIKOM

Vse udeležence letošnjih izletov Primorskega dnevnika vabimo, da se udeležijo že tradicionalnega srečanja.

Ob dobri kapljici bomo obudili spomine, si izmenjali slike ter gledali film in diapozitive o potovanjih.

Srečanje bo v petek, 20. julija, v Boljuncu pri Parovelovih (zraven gledališča "F. Prešeren") od 19. ure dalje.

Toplo vabljeno!
Uprava Primorskega dnevnika

10.20 in postanek v Bazovici (nasproti starega poštnege urada) ob 10.45.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST prireja v nedeljo, 29. julija, avtobusni izlet na Weissensee na Koroškem. Izlet, ki ga vodi Lojze Abram, je primeren za vse. Prijave (obvezne) sprejema Vojka na tel. št. 040-2176855 ali 333-5994450, ki vam nudi tudi dodatna pojasnila.

KMEČKA ZVEZA IN ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA prirejata v nedeljo, 29. julija 2007, tradicionalni članski izlet na kmečki praznik na koroškem, ki ga »Skupnost južnokoroških kmetov« organizira v Šentprijmožu v Podjuni. Cena izleta je 20,00 evrov in krije samo stroške prevoza. Vpisovanje v uradih Kmečke Zveze Trsta, Gorice in Čedadada.

SPDT vabi 5. in 6. avgusta na izlet na Raduho v Kamniško-Savinjskih Alpah. Dvodnevni izlet je primeren za vse planince. Zainteresirani naj se javijo čimprej zaradi pravočasnega rezerviranja ležišč v koči. Vse potrebne informacije dobite na tel. št. 040-220155 (Livio).

Tik & Tak

Prenos računa na Zadržno banko je enostaven, hiter in brezplačen

Več uslug brez truda; za to bomo mi poskrbeli! Hiter in brezplačen prenos na Zadržno banko: računi, najemnine, plače, pokojnine, kreditne kartice, posojila, krediti, vrednostni papirji. Prednosti so zajamčene!

Na voljo smo za podrobnejše informacije in svetovanje.

BCC
CREDITO COOPERATIVO

Sprememba dobro dene,
izberite Zadržno banko

ČEDAD - Festival zapisan človekovim pravicam

Posebna pozornost najrazličnejšim Josef Nady nastopil s svojo ko

Zanimiv niz srečanj z osebnostmi iz političnega in sodnega sveta - Predstavitev ust

Nikola Šop (1904-1982) kozmični pesnik, ki je s svojo ustvarjalnostjo znal odleteti med zvezde, je včeraj »preletel« tudi dogajanje čedadjskega festivala, ki mu je posvetil pomemben prostor. Avtor, čigar pesniško ustvarjanje primerjajo slikarskemu delu Marca Chagalla, je svoje sanjske in pogostokrat alegorične verzice o neotipljivih resnicah, »predstavil« tudi mednarodnemu občinstvu osrednjega deželnega gledališkega srečanja.

Spoznavanje avtorjev in del, ki bi jih sicer nikoli ne odkrili in katerih poezij ali zapisov bi verjetno nikoli ne prebrali. »Mittelfest je tudi in predvsem to«, kot je dejal njegov predsednik Furio Honsell »in zato se mi zdi posebej lepo, da lahko v naši sredi gostimo in predstavimo delo hrvaškega avtorja, čigar opus je večini izmed nas precej nepoznan«.

Tržaška profesorica Fedora Ferluga Petronio, ki že vrsto let poučuje hrvaško in srbsko literaturo na videmski univerzi, si že dalj časa prizadeva, da bi tudi sama postala nekakšen posrednik

med delom bivše jugoslovanske in italijanske kulture. Eno svojih zadnjih del, *Kozmični svet Nikole Šopa* (Il mondo cosmico di Nikola Šop, v izdaji založbe Forum videmske univerze) je tako namenila tudi osvetlitvi avtorja, ki ga sicer preučuje že celo vrsto let in mu je tudi v preteklosti posvetila del svoje publicistične dejavnosti. Pesnika, čigar petindvajseta obletnica smrti poteka letos ravno, ki ga, kot je tudi povedala med sinočnjim srečanjem, prištevava med ugledne predstavnike hrvaškega literarnega ustvarjanja.

»Ko bi mu usoda prizanesla in bi se njegovo življenje drugače razpletlo, bi prav gotovo danes lahko imel ugledno mesto tudi v svetovni literaturi. Ob Ivu Andriću, bi se tako ponašali še z enim predstavnikom bosanske ustvarjalnosti«.

Človek, ki, kot je še povedala Ferluga - Petroniova se posebej dobro vključuje v tematiko letošnjega Mittelfesta, posvečenega problemu zamolčanih ali okrnjenih pravic. Šop je namreč večji del svojega življenja ostal na robu družbe, kamor ga je prisilila hu-

Kozmični svet Nikole Šopa

da bolezen, ki mu je kaj kmalu onemogočila normalno življenje in ga prikrajšala vseh tistih priložnosti, ki so za človeka in v njegovem primeru tudi ustvarjalca, temeljnega pomena.

Rodil se je v Jajcu leta 1904 in se že zelo mlad preselil v Beograd, kjer je doštudiral klasično filologijo, fakulteto, na kateri je kasneje tudi poučeval latinščino in kjer je tudi ostal zapisan kot eden največjih latinistov jugoslovanskega prostora. 6. aprila 1941, ko so Nemci bombardirali Beograd, se je Šop mudil v poslopju, ki ga je prizadel hud požar in zato, da bi ušel ognjenim zubljem skočil z okna tretjega nadstropja, pri čemer je utrpel poškodbo hrbtenice. Sprva se njegovo stanje ni zdelo tako hudo, a zaradi napačnih terapij se ni nikakor izboljšalo, kvečjemu poslabšalo. Šop je tako ostal priklenjen na posteljo in tudi svojo pesniško dejavnost nadaljeval samo ob pomoči žene, ki je po nareku zapisovala njegove verzice. Kljub hudim zdravstvenim razmeram je hrvaški pesnik nadaljeval s svojim ustvarjanjem, četudi je pri tem izgubil službo in bil, kot je povedala avtorica včeraj predstavljenega dela, postavljen na rob. V tistem času pa je k njegovi emarginaciji vplivala tudi globoka vera, ki jo je sprva izpričeval do Boga, kasneje pa prav zaradi nečloveških pogojev, v katerih je moral živeti, do kozmosa in do znanosti, pri čemer je uspel doseči »mistično ekstazo«.

Tudi zaradi tega se njegov življenjski opus deli v predkozmično in kozmično fazo, ki v marsičem spominja, kot je včeraj povedal puljski pesnik Daniel Načinović, na fantastično in onirično upodabljanje Marca Chagalla, ki ga Šop bogati še z verskim navdihom: s poezijami, ki kot so dokazali tudi včeraj v Čedadu, kjer sta ravno Načinović (v originalu) in Paolo Bertolussi (v italijanščini) podala niz Čopovih verzov, skrivajo nostalgično poanto, ki je nedeljivo vezana na vse, čemur se je Šop moral odpovedati.

V Babilonu jezika in kultur, kakor se te dni predstavlja Čedad, pa je bilo seveda govora tudi o problemu manjših in manj poznanih narodov in njihove kulturne dejavnosti, ki jim Mittelfest še enkrat daje edinstveno priložnost in pravico, kot tu neustavljivo ponavljajo, do besede.

Ivana Godnik

Nesprejemljive delovne razmere, osamljenost, eksistencialni obup, pomanjkanje sporazumevanja v odnosu do »drugačnih« so vsebinske nianse modularanja teme človekovih pravic na 16. Mittelfestu. Sporočila najdejo najbolj neposredno pot do zavesti gledalca s sredstvom spretnih srečanj, predavanj ali pristne komunikacije pripovednega gledališča. Solisti te zvrsti posredujejo intimistične ali družbeno angažirane vsebine, z osebnim pečatom, ki ga daje prepričljivost govornišva.

TRIKOTNIK SUŽNJEV

Čeprav je nespoštovanje pravic širši problem, ki zadeva tudi gospodarsko bolj razvite narode, so pomanjkljivosti najbolj vidne v odnosu do revnejših narodov. Zato se pogled malokdaj zaustavi pri bližnjih, senčnih kotih, in se splošno zaustavlja vedno pri sicer zelo aktualnem problemu priseljavanja in to vedno iz zornega kota šibkejših, kot apel k sprejemanju, ki s stalnim ponavljanjem pridobiva precej retorične poteze. Načini pristopanja na gledališkem področju so lahko zelo različni in program Mittelfesta je v teh dneh ponudil dva primera, ki sta se dotaknila položaja afriških priseljencev z govoro metafore in sredozemske, tudi ironično obarvane človeške bližine.

Na pol poti med avtobiografijo in pričevanjem o delovnih razmerah priseljencev, ki nabirajo paradiznike na apuljskih poljih, je Ulderico Pesce podal med humorjem in ogorčenostjo svoj

KONFERENCE - Posamična srečanja so vzbudila veliko zanimanje

Zakonitost, temeljna pravica demokracije v izvajanjih Leoluca Orlando in Piercamilla Daviga

»Legalnost je oblast tistih, ki v resnici nimajo oblasti: državljani. Zakonitost naše države temelji na drugem členu italijanske ustave, ki priznava pravice posameznika in jih ne postavlja. Kar seveda pomeni, da ne obstaja noben višji organ, ki bi teh pravic ne upošteval.«

Gledališki festival je lahko tudi priložnost za srečanje ljudi, ki so mimo kulturne scene predstavljali legende nekega določenega obdobja. Leoluca Orlando in Piercamillo Davigo, prvi palermški župan, drugi pa eden osrednjih članov sodniškega poola čistih rok, sta s svojim delom docela označila obdobje sodobne italijanske zgodovine in v družbi sodnikov Falconeja in Borsellina, ali Borellija, Colomba, D'Ambrosia in Di Pietra, kot je dokazala pred nedavnim objavljena raziskava, bistveno vplivala k vpisu italijanskih študentov na pravno fakulteto.

Eden na Siciliji, drugi pa v Milanu sta namreč s svojim delom znala dati zgled generaciji, ki je še verjela v pravico in bila prepričana, da je pravično delovanje posameznika tudi garancija za moralno rast skupnosti.

V Čedad ju je Moni Ovadia povabil ravno zato, da bi spregovorila o zakonitosti kot temeljni pravici demokracije.

Leoluca Orlando, se je temu problemu posvečal med županskim mandatom v enem hujših trenutkov siciljskega življenja, se pravi na začetku devetdesetih let, Piercamillo Davigo, pa je v podobnem obdobju posvetil svojo izkušnjo raziskovanju protizakonitega delovanja politikov in »belih ovratni-

kov«, kot je sam označil obtožence obdobja čistih rok.

Legalnost sta obadva označila kot oblast tistih, ki so v resnici brez oblasti: se pravi državljani.

Piercamillo Davigo, je svoje izvajanje uvedel z Montesquiejem, ki je trdil, da bremeni izvajanje zakonov predvsem preveliko število le-teh. »In v Italiji imamo res preveč zakonov. Teh je tako dosti, da v določenem trenutku človek ne ve, kaj je dovoljeno in kaj prepovedano. Rezultat tega je seveda na dlani: živi se tako, kot da bi bilo vse dovoljeno.«

Ob tem je Davigo nanizal podatke, da se je v Italiji število sodnikov v zadnjih štiridesetih letih, podvojilo. A da kljub temu so italijanski procesi neznanako dolgi, kar seveda omogoča zavlačevanje in zastarelost kaznivega dejanja. »V samem Rimu je točno toliko odvetnikov, kolikor jih je v celi Franciji, kar dokazuje, interes naše države, da se procesi zavlačujejo in da je pri tem zaposlenih čimveč ljudi. Ali nebi bilo lažje, ko bi strožje kaznovali nespoštovanje zakonskih pravil, kot to delajo v drugih državah? Če bi postopali po strožjih principih in pri tem kaznovali tiste, ki se določenih pravil ne držijo, bi se tudi število tistih, ki ne spoštujejo zakonov gotovo razpolovilo.«

Leoluca Orlando je pri tem izpostavil teorijo, da se se mora zakonitost, zato, da bodo tudi državljani verjeli vanjo, izplačati. Potrebna je namreč korist. »Primer, ki ga vedno navajam, je tisti, nemškega prijatelja, ki mi je nekoč dejal, da je plačevanje davkov zanj predvsem pravica, ne pa dolžnost.

Pravica, ki mu jo daje dejstvo, da je nemški državljan. Pri nas ne bomo take teorije nikoli slišali, tudi zato, ker je nacionalni šport predvsem davčna utaja.«

To svojo teorijo o koristi pa je razširil tudi na druga področja, kot naprimer na vojno: »Dokler bo vojna industrija tako dobičkonosna, ne bo nikoli zavladal mir. Do miru bo lahko prišlo samo takrat, ko se bo izplačal.«

Sicer pa sta si predavatelja bila edina glede tega, da je spoštovanje legalnosti odvisno tudi od dejstva, da se večino zakonskih kršitev dovoli in da je vse manj tistih, ki se jih res zgedno kaznuje. »Zastaranje kaznivih dejanj, je navsezadnje način s katerim se spodbuja nespoštovanje zakonov in to seveda velja tudi za pomilostitve.«

Rešitev gre iskati samo na individualni ravni, saj bomo le ob doprinosu zgednega obnašanja vsakega posameznika lahko resno upali v preobrat celotne družbe, je še dejal Orlando, ki pa je obenem opozoril tudi na tri temeljna etična pravila, ki bi po njegovem mnenju omogočala večjo upoštevanje zakonov. Na prvo mesto je seveda postavil legalnost, na drugo dejstvo, da mora zakonodaja odgovarjati potrebam laične države, na tretje pa spoštovanje časa, se pravi tega, da mora vsak proces doživeti en začetek in konec, ne pa zapadlosti terminov.

Zaustavil pa se je še pri zgledu, ki bi ga družbi morala dajati vzgoja in država, politiki. »Politiki morajo slediti drugačnim, strožjim etičnim načelom kot pa državljani. Ni normalno, da se politik družijo z mafijašem. Če stori to,

se mora takoj nato umakniti, ker za človeka, ki vlada, morajo obstajati veliko strožja etična pravila, kot za one, ki so te predstavnike izvolili.«

Tudi Davigo je rešev večjega dela težav italijanskega pravnega sistema videl v obnašanju posameznika.

»Po prelomnem obdobju, ki ga je predstavljalo delo milanskega poola čistih rok, smo tudi mi upali, da se bo življenje v državi spremenilo. Po več kot desetih letih pa lahko povem, da do tega preobrata ni prišlo in da je danes v Italiji potrebno veliko več poguma tistim, ki se hočejo obnašati pošteno, kot pa tistim ki so nepošteni. Tudi nezakonitost znotraj javne uprave se v zadnjih letih ni zmanjšala, ampak povečala. Kar seveda bremeni tudi delovanje vseh ustanov.«

Državljani bi pri vsem tem morali odigrati eno temeljnih vlog, saj lahko samo oni zahtevajo in uresničijo določene spremembe. »Potrebna je namreč čimprejšnja alfabeticizacija zakonov in etičnih pravil, na katere smo v času že vsi pozabili«, je še dejal Orlando. »Nekoč smo videli največje zlo v podkupninah, danes pa se ne zavedamo, da je največje zlo v konfliktu interesov, ki omogočajo vse tisto, kar bi se nam drugače zdelo nemogoče.«

Proti podkupninam so namreč obstajali zakoni. Konflikta interesov ne omejuje nihče.

»Če bi vsakdo od nas opravljal to, kar mora na najboljši in čimbolj pošten način, bi danes prav gotovo ne bili v takem stanju, ki spominja bolj na katero od nerazvitih držav, kot pa na Italijo«, je zaključil Davigo. (Iga)

nejšim »drugačnim« preograsko izpovedjo

varjalnosti hrvaškega pesnika Šopa

tekst Trikotnik sužnjev. Zgodba, ki izhaja iz osebne izkušnje, postavlja na vzporedna nivoja boja za pravice italijanskega izseljenca iz petdesetih let in afriških ter drugih priseljencev našega časa. Prvi je družinska dediščina pripovedovalca, drugi pa njegov življenjski angažma. Preprosta zasnova predstave je uporabljala glasbene vložke v živo s pesmimi apulijske ljudske glasbe, v tipičnem slogu tovrstnih komornih del, ki ne zasledujejo cilja dovršenih umetniških kreacij, a najpogosteje poudarjajo le moa pričevanja.

SLUM

Glasba in pripoved sta se še tesneje povezovala v predstavi Slum Milvie Marigliano, s katero je jug Italije ponovno postal zrcalo Afrike. Barvito pripovedovanje ekspresivne igralko z izrazito mimiko ni našlo dovolj sporočilne tekstovne osnove v razdrobljeni celoti, ki so jo sestavljali izvorni tekst politika Pierfrancesca Majorina, besede Christe Wolf, potovanja antropologinje Marjorie Shostak in pravljice afriške tradicije, pri katerih je sposobnost pripovedovanja igralko kazala najbolj pestre poteze. Različne kontaminacije niso dobile celovite oblike in smisel projekta koproducentov neprofitnega društva COSV in Teatro Filodrammatici se je omejil na izvedbo bolj kot na sporočilo.

Mariglianova v mladostni, beli obleki, je protagonistka simboličnega potovanja mlade afriške matere, ki postane vezna nit celotnega dogajanja. Osrče

predstave je dialog med igralko in člani etno-pop skupine Il Parto delle Nuvoles Pesanti. Četverica glasbenikov je delovala kot zvočno telo, ki je skupaj z njo podživljalo pripovedovanje v tesnem kontrastu. Gosta zvočnost, zakoreninjena v južnoitalijanski folklori, je dopolnjevala zgodbo kot neločljiv del popolnoma ulitega glasbeno-gledališkega organizma, ki je skušal ustvarjati skozi fragmente vrsto vtisov o družbenem ozadju potovanj afriških priseljencev, a v obliki nenazorno zaznamovane metafore.

JOURNAL D'UN INCONNU

»Bojim se, da bi naredil izjemo zame, zato prosim te, Gospod, ne me rešit.« Po besedah odčarane poezije sodobnega pesnika madžarskega rodu Otta Tolnaia je Josef Nady ustvaril koreografijo Journal d'un inconnu, katere je avtor in edini izvajalec. Nova produkcija ene od najbolj zanimivih osebnosti mednarodne plesne scene je predstavljala osrednji dogodek torkovega festivalnega programa. Gledališka in glasbena izobrazba sta v enaki meri prisotni v njegovem delu: koreografska izpoved se odvija v izmenjanem zaporedju prizorov, v katerih protagonist gradi sceno in simbolične situacije ter snih trenutkov, v katerih telo doživeto tolmači izrazito ritmične skladbe madžarske, romunske in mehiške tradicije.

Deževni večer uokvirja prizore iz notranjosti duše, pogovor človeka s sabo, njegovo - tudi ironično - soočanje z bivanskimi vprašanji. Telesni izraz izpostavlja močno povezavo s sceno in rekviziti, osvaja scene elemente, jih riše, spreminja, se z njimi spaja kot z notranjim svetom. Nady zbrano oblikuje vlogo preprostega, včasih skoraj sramežljivega iluzionista, ustvarjalca simbolov, ki uporablja vsak predmet v neobičajne namene, ga s humorjem in domišljijo spremeni v nekaj nepričakovano »drugačnega«, na primer ko vrv postane špaget, kopalna kad krsta in zibelka, velika sekira pa britvo. Plesni trenutek opušča to razsežnost in postavlja plesalca v svet emotivnega osvajanja iterativne, osvobodilno barvite narave ljudske glasbe. Plesalec očara s čustveno gibanostjo, ki tudi v najbolj nenaravnih kretanjah ohranja značilno eleganco. Nady uporablja roke kot samostojno sporočilni del telesa, kot orodje z vodilno vlogo pri neprekinjenem grajenju scenskih in duševnih prostorov no-

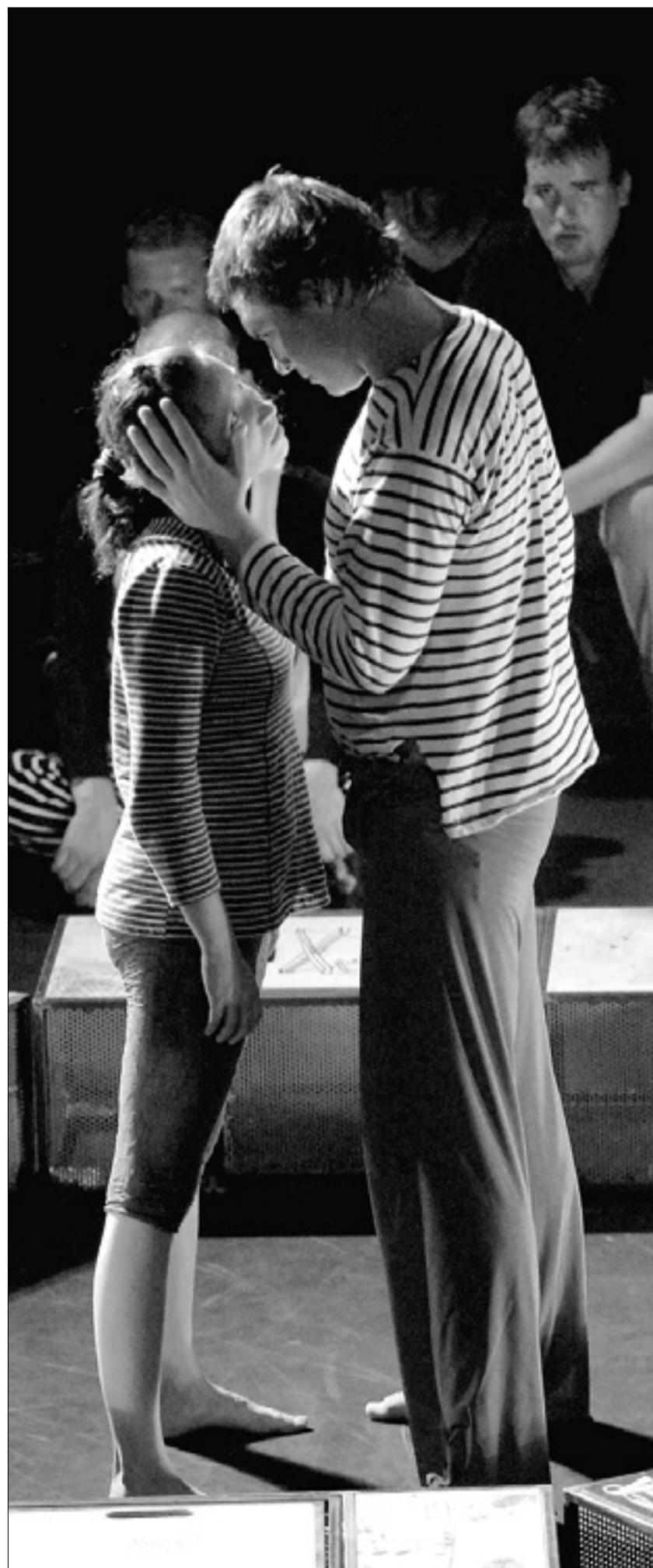
tranjega monologa. Domišljija ustvarjalca se izraža v detajlih koreografije, v mnogih, pogosto igrivih spodbudah, ki osvetlujejo bolj senčne plati vsebine. Pozornost do detajla pa ne utegne dovolj jasno in dovršeno osmišljati celote kratke izpovedi in njenega zaporedja kreativno oblikovanih utrinkov, katerih povezava z danim tekstom je bila bolj splošno nakazana.

PARADISE OF THE HEART

Program Mittelfesta po tradiciji upošteva in vrednoti tudi delo učencev gledaliških šol, ki skrbijo za izobrazbo mladih ustvarjalcev v duhu značilnosti in usmeritev srednjeevropskega gledališkega gibanja. Kooperacijo ustanov v obliki skupnih mednarodnih projektov je v tem okviru zastopala predstava Paradise of the heart. Labyrinth of the world, sad sodelovanja gledaliških šol iz Prage, Krakova in Bratislave. Tudi ta projekt se je poklonil festivalski vodilni temi, saj je prikazal pravico do sreče in izpolnitve želja, ki je zelo blizu predvsem mladim. Izbrani učenci omenjenih šol so pod mentorstvom režiserjev Martina Kukučke in Lukaša Trpišovskega razmišljali o željah, ki se skrivajo v srcu vsakega človeka in jih kreativno spremenili v svež gledališki, plesni ali pevski izraz. Labirint sveta, o katerem govori naslov, sestavljajo mnogi »srčni raji«, ki jih gledališka predstava prikazuje v zaporedju prostih povezav znotraj mozaika nastopov, pri katerih se igralci zvrstijo.

Šolska produkcija se je nepretrcno predstavila v svoji laboratorijski obliki, a je prepričala prav zaradi duhovite, ustvarjalne in raznolike uporabe skromnih sredstev. Igralci so imeli na razpolago le zaboje (vsak svojega, v katerem se skriva osebni zaklad želja in sanj) in svetilke, s katerimi je vsak igrivo ustvaril svoj prostor in oder za osebno izpoved skritih pokrajini »srčnega raja«. V skupini je izstopalo nekaj sposobnih igralcev in pevcev, ki so z igrivostjo soudeležili tudi publiko in podrli četrto steno gledališkega prostora. Na podlagi široke palete akademskih vaj, od igre zrcala do oblikovanja senc ali mima, so izvajalci mladostno in razigrano ustvarili prikaz, ki je ponudil publiko veliko zabave s čisto preprostimi sredstvi in neposrednostjo mladostnega navdušenja in pozitivne energije.

Rossana Paliaga

Na sliki ob naslovu gojenci gledaliških šol, desno prizor s predstave Slum, levo pa Josef Nady

VILEŠ - Po spremembi regulacijskega načrta občinski odbor srečal pokrajinske upravitelje

Veleblagovnici Ikea zelena luč, vprašanje prometa pa ostaja odprto

Vecchijeva spodbudila Gherghetto k posredovanju za čim hitrejšo preureditev cestnega omrežja

Oktober je predviden začetek prvega sklopa del za uresničitev komercialnega parka vzdolž avtoceste v Vilešu, kjer bodo pred koncem leta 2008 odprli trgovino s pohištvom Ikea in hipermarket Coop - Nord Est. Občinski svet iz Vileša je namreč odobril projekt, ki predvideva spremembo regulacijskega načrta. Urbanistična varianta bo v kratkem omogočila dodelitev koncesij za gradbeno dovoljenje in izpeljavo postopka za javne dražbe, preko katerih bodo zaupali gradbenim podjetjem prvi sklop del. Poseg zadeva 45.000 kvadratnih metrov površine komercialnega parka, kjer bosta delovala Ikea in hipermarket, drugi sklop del pa bo izpeljan po preureditvi hitre ceste Vileš - Gorica.

Za pospešitev postopka urejanja avtoceste in obnove državne ceste 310 se je županja občine Vileš Simonetta Vecchi obrnila na predsednika pokrajine Enrica Gherghetto, ki jo je včeraj obiskal v spremstvu svojih odbornikov. V središču pogovora so bili izzivi, ki jih bo švedska veleblagovnica predstavljala za Goriško predvsem na področju novih zaposlitev in turizma. »Prisotnost Ikee ob izhodu z avtoceste bo dodatno ojačila goriško pokrajino, ki se z ronškim letališčem, tržiškim pristaniščem in naravno povezavo z Vzhodom postavlja kot strateška os celde dežele,« je ocenil Gherghetto. Vecchijeva je pri tem opozorila, da bo komercialni park ob pozitivnih učinkih postavil tudi problem povečanega prometa, ki bo zahteval preureditev hitre ceste in državne ceste 310. Čeprav pokrajina nima neposrednih pristojnosti za ti dve pomembni cestni arteriji - prva je namreč last družbe Autovie Venete, druga pa bo iz državnih rok kmalu prešla v deželne -, je Vecchijeva spodbudila Gherghetto, naj se zavzema za čimprejšnji začetek del. Predsednik je županji zagotovil svojo razpoložljivost in poudaril, da se je o tem že pogovoril s Illyjevim deželnim odbornikom Lodovicom Sonogom.

Občinski svet občine Vileš je zeleno luč spremembi regulacijskega načrta, ki bo omogočila gradnjo komercialnega parka, dal na zadnjem zasedanju. Projekt so odobrili z večinskimi glasovi: štirje predstavniki opozicije so glasovali proti, eden pa se je vzdržal. Načrt spoštuje programski dogovor, ki so ga dežela Furlanija-Juljska krajina, občini Vileš in Romans, družba Elena ter goriška zveza industrijcev podpisali oktobra 2006. (Ale)

V Vilešu bodo komercialno središče zgradili tik ob cestninski postaji

BUMBACA

GORICA - Zasedanje slovenskih Levih demokratov

Snujejo slovensko komponento nove Demokratske stranke

Tudi v goriški slovenski komponenti stranke Levih demokratov se s pospešenim ritmom pripravljajo na Demokratsko stranko. V ponedeljek se je sestala pokrajinska komponenta, ki je analizirala in začrtala pot do primarnih volitev DS. Iz državnega vodstva je ponicala novica, da bo nov politični subjekt potrdil pozornost, ki ga je slovenski narodni skupnosti namenjala stranka Levih demokratov, z ustanovitvijo slovenske komponente Demokratske stranke. David Peterin, član pokrajinskega tajništva LD, je povedal: »Nujno je, da se v pripravi na DS čim bolj organiziramo na vseh nivojih. DS bo, kot največja stranka v Italiji, lahko najbolje zagovarjala potrebe narodne skupnosti na samem državnem vrhu. Potrebnovala pa bo dobro organizirane osnovne elemente, to je sekcije. Slovenska komponenta si zastavlja cilj prisotnosti v vseh naših občinah in si bo prizadevala za ustanovitev novih sekcij stranke. Ljudi bo treba približati in združiti v Sovodnjah

DAVID PETERIN

BUMBACA

in Števerjanu, kjer imamo danes le referenčne osebe. Istočasno moramo ojačiti prisotnost v Gorici in Doberdolu.« Na ponedeljkovem zasedanju je bilo več mladih obrazov. »Približujejo se novi ljudje, ki z doprinosom svojih pogledov omogočajo, da se realno reformiramo,« je podčrtal Livio Semolič.

Zasedanja sta se udeležila tudi deželni svetnik Igor Dolenc in pokrajinski svetnik Marko Jarc. Prisotni so izrazili kritike do pokrajinskega odbora za ustanavljanje DS, ki je po besedah ne-

katerih »premalozoren do organiziranih krogov, ki se danes ne prepoznajo v strankah Marjetice ali LD«. »Zanimivo je,« je dejal Peterin, »da se je SSK v naši pokrajini množično vključila v DS, potem ko se v Tržaški ni in potem, ko se je do sedaj dosledno postavljala proti novemu političnemu subjektu. Razmerja v odboru za DS ne izražajo realne prisotnosti in niso dovolj pozorne do levega, reformističnega krila slovenske narodne skupnosti«. Peterin je bil imenovan za posrednika komponente v pričakovanju na izvolitev pokrajinskega koordinatorskega odbora, ki ga bodo izbrali jeseni. »Preveč je še nedorečenosti pri politični pripadnosti SSK, ki jih bodo morali rešiti pred vstopom v DS. Jasno je, da vsak tvornik novega političnega subjekta se bo odločil ali bo v celoti del njega ali pa bo ostal popolnoma zunaj. Vmesna pot ni sprejemljiva, predvsem ne, ko vsak žrtvuje delček svoje identitete v iskanju skupnih poti,« je zaključil Peterin.

ROŽNA DOLINA - Predsednik KS o pokopališču

»Judovska skupnost doslej ni imela pripomb«

»Vprašanje judovskega pokopališča ni novo,« pravi predsednik krajevne skupnosti Rožna dolina Valter Vodopivec, »z njim so se ukvarjali že pred ustanovitvijo mestne občine Nova Gorica.« Za pogodbo, ki ureja brezplačni prenos zemljišča in ruševine na njem v trajno last Rožni Dolini, so na mestni občini Nova Gorica sicer vedeli, jasno pa je, dodaja Vodopivec, da je občina nima, saj sta dokument podpisala krajevna in judovska skupnost.

Kot je poudaril Vodopivec, tudi mestni svetnik v Novi Gorici, so svetniku Luki Lisjaku Gabrijelčiču že večkrat pojasnili, da mestna občina pri tem vprašanju ne igra nobene vloge. Ruševina v bližini judovskega pokopališča je bila pred tridesetimi leti Judom in Rožni dolini v sramoto in judovska skupnost se je je rešila z oddajo krajevni skupnosti, ki je na tem mestu zgradila nov objekt in ga že v načrtih namenila oddajanju v komercialne namene. Mestna občina za urejanje pokopališča, ki je zgledno urejeno in vzdrževano, iz svojega proračuna ne namenja niti evra, vse financira krajevna skupnost z denarjem iz najemnine. Pokopališče je obdano z obnovljenim zidom, travo redno kosijo, preprečujejo zaraščanje in odstranjujejo morebitne odpadke, kot zahteva pogodba, ki sta jo podpisala takratni predsednik krajevne skupnosti Viktor Hvalič in zastopnik judovske skupnosti Giacomo Rosenbaum. Dejstvo je, pravi Vodopivec, da se s tem vprašanjem ukvarjajo tisti, ki pri tem nič nimajo. Judje, ki redno obiskujejo pokopališče, pa v vseh teh letih osebno niso imeli nikakršne pripombe ali pritožbe. Pravzaprav, od podpisa pogodbe leta 1979, krajevna skupnost Rožna dolina z judovsko skupnostjo v Trstu nima več nobenega stika. »Če judovska skupnost smatra, da krajevna skupnost ne skrbi ustrezno za pokopališče oziroma, če meni, da je kršena pogodba, kar pa je malo verjetno,« pravi Vodopivec, »jim lahko ponudimo objekt v najem in se dogovorimo o najemnini. Ne bomo pa dovolili, da o tem razpravljajo ljudje, ki za to niso poklicani in vprašanje judovskega pokopališča izkoriščajo v lastno promocijo.« (pmt)

GORICA - Odbornik Ceretta na zvezi ASCOM

Občinska uprava si želi sodelovanja s trgovci

Odbornik Ceretta (drugi z leve) med srečanjem na sedežu zveze ASCOM

BUMBACA

Nova goriška uprava si želi sodelovanja s trgovci, zato pa je včeraj občinski odbornik za vprašanja mladih Stefano Ceretta obiskal sedež zveze ASCOM, kjer se je srečal s predsednikom sekcije mladih trgovcev Gianlucom Madrizem. Na delovnem srečanju so bili prisotni tudi Gianfranco Zotter, Simon Kosič, Giulia Bernardi, ki je odgovorna za javne lokale, in predsednik trgovske stanovske organizacije Pio Traini. V ospredju pogovorov so bili projekti in pobude, ki jih občinska uprava želi izpeljati v sodelovanju s trgovci, posebno pozornost pa so namenili tudi mladim in njihovim specifičnim potrebam.

Pobegli zapornik aretiran

V Gradežu je preživel vroče poletne dneve zapornik, ki je pobegnil iz kaznilnice v ligurskem mestu La Spezia, vendar ga je osebje goriške kvesture izsledilo in ponovno aretiralo. 50-letni italijanski državljani Z.A. je iz zapore, v katerem je bil zaprt z režimom polovolične prostosti, zbežal 24. aprila, po aretaciji, do katere je prišlo 15. julija, pa so goriški policisti ugotovili, da ga je na zaporno kazen obsodilo tudi sodišče iz kraja Forlì. Moškega so prepeljali v goriško kaznilnico, kjer čaka na sojenje.

Drogo kupil v Novi Gorici

»Drogo sem kupil v Novi Gorici.« Tako je povedal 30-letni Gradežan B.A., potem ko so ga 14. julija prijeli goriški policisti. Moški se je sprehajal po Gradežu z nekaj grami heroina v žepih, manjšo količino mamila pa je hranil tudi v svojem stanovanju. Moškega so prijavi zaradi posesti nedovoljenih opojnih substanc. Policisti so zasegli tudi nekaj kokaina, s katerim sta bila iz Slovenije v Italijo namenjena dva mladeniča. 20-letnemu italijanskemu državljanu G.F. so izdali globo, slovenskega državljan pa so prijavi zaradi razpečevanja opojnih substanc.

V Solkanu našli kosti

Delavci gradbenega podjetja Primorje so pri delu na gradbišču solkanske obvoznice v terek dopoldan našli na človeške kosti in dele vojaške opreme. Novogoriški kriminalisti so pri ogledu ugotovili, da kosti pripadajo vojakom iz prve svetovne vojne, skupaj z ostalimi najdenimi predmeti pa si jih bo ogledal še strokovnjak za ostanke soške fronte. Najdene kosti bodo pokopali na vojaškem pokopališču iz prve svetovne vojne v Bovcu. (sta)

Za enotno Primorsko

Zunajparlamentarna stranka Zveza za Primorsko (ZZP) je zadovoljna, da se je proces regionalizacije začel, a ima tudi pomisleke. »Primorska ob meji z Italijo bi morala zaživeti kot ena pokrajina in ne razdeljena na tri dele, kot predvideva vladni predlog,« je včeraj v Novi Gorici poudaril predsednik ZZP Pavel Gregorič. V stranki so se pridružili civilni iniciativi Zbor za Primorsko, ki si prizadeva za vključitev Ilirske Bistrice v Primorsko pokrajino. Član strankinega ilirskobistriškega odbora Zorko Šajn je poudaril, da se v Ilirski Bistrici čutijo Primorci, zato ne sprejemajo vladnega predloga o vključitvi občine v Notranjsko pokrajino. (sta)

Preprodajala je mamila

Novogoriški kriminalisti so v terek odvzeli prostost 52-letni Novogoričanki zaradi suma neupravičene proizvodnje in prometa z mamili ter ji pri tem zasegli 15 gramov heroina in 7,5 gramov kokaina, namenjenega nadaljnji preprodaji. Skupaj s kazensko ovadbo so jo včeraj privedli k dežurnemu preiskovalnemu sodniku novogoriškega okrožnega sodišča, ki je zoper osumljenko odredil pripor, so sporočili s policijske uprave Nova Gorica. Kriminalisti so Novogoričanko spremljali že dalj časa, saj se je, kot so ugotovili, predvsem v nočnem času v okolici njene hiše zadrževalo več sumljivih oseb, kriminalistom poznanih kot odvisniki od prepovedanih drog. Tem so večkrat zasegli manjše količine mamil, predvsem heroina, ki so ga kupovali pri osumljenki, so še sporočili z novogoriške policijske uprave. (sta)

Ceccarello na čelu lekarn

Goriški župan Ettore Romoli je imenoval nov upravni odbor podjetja za upravo občinskih lekarn. Nov predsednik je postal Pierluigi Ceccarello, ki je nasledil Francesca Pitzorna. 63-letni Ceccarello je ginekolog, svoj poklic pa opravlja v Trstu. V upravni odbor so bili imenovani Giuseppe Faganel, Paolo Fantina, Ines Valentina Macaro in Antonio Montanari; vsi štirje prihajajo iz vrst desne sredine.

ZDA - Predsednik Bush sprejel generalnega sekretarja ZN Ban Ki Moona

Pogovarjajo se o vsem, dogovarjajo pa o ničemer

Tema pogovorov stanje v Iraku, Koreja, Darfur in nenazadnje segrevanje ozračja

WASHINGTON - Ameriški predsednik George Bush je v torek v Beli hiši sprejel generalnega sekretarja ZN Ban Ki Moona, s katerim sta obravnavala trenutno vroče mednarodne teme, od Bližnjega vzhoda, Iraka, Severne Koreje in Darfurja do podnebnih sprememb. Glede slednje teme je Ban povabil Busha, naj se udeleži konference na visoki ravni, ki bo potekala 24. septembra v New Yorku. Kot je dejal Bush, sta se z Banom pogovarjala o Darfurju, problemu širitve orožja za množično uničevanje, sojenju krivcem za umor nekdanjega libanonskega premiera Rafika Haririja, Bushevi pobudi za mirovno konferenco o Bližnjem vzhodu, Afganistanu in Iraku. Ameriški predsednik je generalnemu sekretarju ZN tudi pojasnjeval nevarnosti teroristične mreže Al Kaide, pri čemer je dejal, da je mreža danes močna, vendar ne tako zelo kot pred 1. septembrom 2001.

Ameriška vlada je v torek objavila poročilo o Al Kaidi, ki pravi, da je mreža spet nevarna. V zvezi s tem je Bush poudaril, da so vsi protiteroristični ukrepi od leta 2001 naprej, vključno z vojno v Iraku, le prinesli določen napredek. Al Kaida naj bi bila danes manj nevarna, ker svobodne sile nanjo pritiskajo po vsem svetu, še posebej v Iraku, kjer si teroristi želijo, da bi ZDA zapustile državo, teroristi pa bi potem lahko ustvarili novo zavetišče.

Ban se je ZDA zahvalil za vso podporo mirovnim operacijam in pozdravil Bushev interes za celovit mirovni proces na Bližnjem vzhodu. Glede tega in glede Iraka bodo ZN pomagali po svojih močeh še naprej. Generalni sekretar ZN je omenil tudi vprašanje Severne Koreje in dejal, da ceni pobudo ZDA na področju jedrske razorožitve, ter izrazil upanje, da bodo vse strani sprejele potrebne ukrepe za uresničitev skupne izjave o Korejskem polotoku brez jedrskega orožja.

Generalni sekretar se je Bushu tudi zahvalil za ameriško podporo glede prizadevanj za politično rešitev vprašanja zahodnosudanske pokrajine Darfur in prihod mirovne misije, sestavljene iz mešanih enot ZN in Afriške unije (AU). Ban je dejal, da so pogovori med predstavniki ZN in AU v Tripoliju v ponedeljek prinesli napredek glede političnega procesa, pogovore pa bodo nadaljevali avgusta v tanzanijski Aruši.

Trenutno potekajo dogovori in priprave za zadnjo, tretjo fazo načrta ZN za utrditev mirovne misije AU, ki šteje 7000 članov, z mešanimi enotami ZN in AU. Mešana misija naj bi imela skupaj 19.500 vojakov, predvsem iz afriških držav, 3800 članov mednarodne policije in 2600 posebnih policijskih enot. Sudanski predsednik Omar al Bašir je doslej sprejel šele drugo fazo načrta, ki predvideva namestitvev 3000 enot in policistov ter civilnega osebja z opremo.

Sogovornika sta se dotaknila tudi podnebnih sprememb. Leta 2012 poteče veljavnost Kjotskega protokola proti segrevanju ozračja, ki od bogatih držav zahteva zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov, kot je ogljikov dioksid. ZDA so Kjotskemu protokolu izrekle slovo na začetku Bushevega prvega mandata, vendar je v zadnjem času vse več znamenj, da ameriški predsednik začne priznavati, da je segrevanje ozračja problem.

ZN 24. septembra v času novega zasedanja Generalne skupščine pripravljajo konferenco na visoki ravni, ki bo dala vodila in zagon pogajanjem o novem podnebnem sporazumu. Posebna podnebna konferenca o tem sporazumu bo decembra v Baliu v Indoneziji. Bela hiša pa je že potrdila, da se Bush namerava udeležiti vsaj večerje v okviru newyorške konference. (STA)

Izraz generalnega sekretarja ZN Ban Ki Moona med pogovorom s predsednikom Bushem kaže, da so si stališča močno narazen

ANSA

JUŽNA AFRIKA - Predsednika so s prisotnostjo počastili Jimmy Carter, Bill Clinton in Kofi Anan Mandela za 89. rojstni dan prejel v dar dobrodelno nogometno tekmo

BOSTON - Odkritje znanstvenikov Z vodnjaki ublažiti tegobe v Darfurju

BOSTON - Znanstveniki z univerze v Bostonu so odkrili, da se pod krizno pokrajino Darfur na zahodu Sudana, sicer zelo suhim območjem, nahajajo ostanki starodavnega jezera, iz katerega bi lahko črpali vodo na območju, kjer slednje zelo primanjkuje. Pomanjkanje vode je sicer po mnenju strokovnjakov vzrok večine družbenih nemirov v regiji, to odkritje pa bi lahko pomagalo rešiti krvav konflikt v Darfurju. Znanstveniki upajo, da bodo lahko izvrtali vsaj 1000 vodnjakov in iz podzemnega jezera črpali vodo ter s tem ublažili napetosti med tamkaj živječimi skupnostmi. Desetletja pomanjkanja vode in drugih naravnih vi-

rov so namreč spodbujala manjše lokalne konflikte, ki pa so se v zadnjih letih razrasli v krvavo državljansko vojno.

Direktor Centra za zaznavanje na daljavo bostonske univerze, geolog Farouk El Baz, je pojasnil, da bi voda, načrpana iz podzemnega jezera, ki je veliko skoraj 31.000 kvadratnih kilometrov, omogočila nomadskim skupnostim, da ohranijo svoj način življenja, ostalim pa, da z namakanjem zaženejo kmetijske dejavnosti.

V Darfurju je bilo po navedbah ZN od leta 2003 ubitih najmanj 200.000 ljudi, še okoli dva milijona ljudi pa je moralo zapustiti svoje domove.

JOHANNESBURG - Najbolj priljubljeni južnoafriški voditelj in velik borec za odpravo apartheida Nelson Mandela je včeraj praznoval 89. rojstni dan. V njegovo čast je bila v Cape Townu odigrana nogometna tekma, pripravili pa so tudi novinarsko konferenco o humanitarni akciji, v kateri bo Mandela z nekdanjimi svetovnimi politikami in znanimi osebnostmi poskušal najti rešitve za pereče svetovne probleme. »Južnoafriška republika in svet imata čast, da lahko proslavita življenje tako izjemnega vodje našega ljudstva,« je povedal južnoafriški predsednik Thabo Mbeki, ki je Mandelo na predsedniškem položaju nasledil leta 1999, poročal AP. Mandela »je nekdo, čigar politično vodstvo je navdih ljudem po vsem svetu, ki se spopadajo s konfliktom,« je za AFP povedal tiskovni predstavnik Fundacije Nelsona Mandele Achmot Dangor.

V počastitev njegovega rojstnega dne, ki ga v Južnoafriški republiki

praznujejo vsako leto, sta državo med drugim obiskala nekdanja predsednika

ZDA Jimmy Carter in Bill Clinton ter nekdanji generalni sekretar Združenih narodov Kofi Annan.

Nogometne tekme oz. »90 minut za Mandelo«, v kateri sta se pomerili Afrika in ostali svet, se je udeležilo več kot 50 nekdanjih in sedanjih nogometnih zvezd, med drugim Brazillec Pele in trikratni afriški nogometaš leta Kamerunec Samuel Etoo. Mandeli so podarili tudi uradni dres s številko 89, ki obeležuje njegov rojstni dan, poročal AP. Zbrani denar bodo namenili njegovi fundaciji.

Mandela je 27 let svojega življenja, ki ga je posvetil boju proti apartheidu, preživel v zaporu. Izpuščen je bil leta 1990, štiri leta kasneje pa je bil na prvih v celoti demokratičnih volitvah izvoljen za predsednika. Državo je vodil do leta 1999, boj proti revščini, nepismenosti in aidsu pa je nadaljeval tudi po umiku iz politike. (STA)

Libija: Bolničarke oproščene klevetanja

TRIPOLI - Potem ko je libijski vrhovni pravosodni svet šestim tujim zdravstvenim delavcem, obsojenim namerne okužbe okoli 400 otrok z virusom HIV, v torek zvečer smrtno kazen spremenil v dosmrtni zapor, jih je libijski sodišče danes oprostilo obtožb klevetanja. Sofija si medtem prizadeva za izročitev omenjenih zdravstvenih delavcev v Bolgarijo in naj bi uradno prošnjo Tripoliju posredovala še danes.

ZDA bodo priznale neodvisnost Kosova

PRIŠTINA - Podsekretar na ameriškem zunanjem ministrstvu Nicholas Burns je v pogovoru za britansko televizijo BBC, ki so ga predvajali v torek, ponovil, da bodo ZDA priznale neodvisnost Kosova. Rusijo pa je obtožil, da ni bila pozitivna in konstruktivna v dosedanjih pogovorih. Po Burnsovih besedah bo Kosovo postalo neodvisno »skozi proces v Varnostnem svetu ZN ali kak drug mehanizem«, ZDA pa bodo to neodvisnost podprle.

Putin sprejel odstop Ivanova

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je sprejel odstop vodje ruskega sveta za nacionalno varnost Igorja Ivanova, so sporočili iz Putinovega urada za stike z javnostjo. 61-letni nekdanji ruski zunanji minister Ivanov je odstop ponudil v začetku julija, ker je bil nezadovoljen zaradi zmanjševanja svojega političnega vpliva.

V Sarajevu oprostili Momčila Mandiča

SARAJEVO - Sodišče za vojne zločine v Sarajevu je oprostilo nekdanjega pravosodnega ministra in namestnika notranjega ministra Republike srbske, Momčila Mandiča, ki je bil obtožen vojnih zločinov in zločinov proti človečnosti v BiH med vojno v letih med 1992 in 1995. Kljub oprostitvi bo Mandič ostal v zaporu, saj je bil lani obsojen na devet let zapore zaradi sodelovanja v organiziranem kriminalu, zlorabe pooblastil in podpore osumljencev vojnih zločinov.

Olmert v Libanonu ni zaščitil civilistov

JERUZALEM - Izraelski ombudsman Micha Lindenstrauss je v poročilu izraelskega premiera Ehuda Olmerta in druge visoke izraelske državne in vojaške predstavnike obtožil »nedopustnih« napak pri zaščiti izraelskih civilistov med lansko vojno v Libanonu. Kot je zapisal, so omenjeni med izraelsko ofenzivo proti gibanju Hezbollah v Libanonu storili resne napake »v procesu odločanja, v ocenah in ravnanju doma«.

Japonska ne bo plačala odškodnine Kitajcem

TOKIO - Višje sodišče v Tokiju je zavrglo odločitev tokijskega okrajnega sodišča iz leta 2003, ki je odločilo, da je 13 kitajskih državljanov oz. njihovih družin upravičenih do odškodnine v višini 1,6 milijona ameriških dolarjev za poškodbe, ki so jih utrpeli zaradi ostankov japonskega kemičnega orožja iz druge svetovne vojne.

Japonska: po potresu zapri jedrsko elektrarno

TOKIO - Japonsko jedrsko elektrarno Kašivazaki-Kariva, v kateri je po ponedeljkovem potresu na severozahodu Japonske izbruhnil požar, so danes začasno zaprli. Stopnja radioaktivnosti vode, ki je po požaru iztekla iz elektrarne, je namreč večja od sprva ocenjene, je sporočil upravljavec nuklearne Tokyo Electric Power Co. (Tepco).

KOLESARSTVO - 94. Tour de France

Francozi so končno dočakali prvo etapno zmago

Vasseur slavil po desetih letih - Nemški TV postaji ne bosta prenašali Toura do razjasnitve primera Sinkewitz

MARSILLE - Francoz Cedric Vasseur (Quick Step) je slavil na včerajšnji 10. etapi od Tallarda do Marseille (230 km) in tako poklonil Franciji prvo etapno zmago na Touru. Drugo mesto je tokrat pripadlo njegovemu rojaku Sandyju Casarju (FDJ), tretje pa Švicarju Michaelu Albasiniju (Liquigas).

Rumeno majico vodilnega v skupnem seštevku je zadržal Danec Michael Rasmussen (Rabobank). Glavnina se v pekleni vročini ni preveč ozirala na ubežnike, ki so se odcepili že po 60 km. Vodilni so zadržali prednost vse do cilja. Naskok na zasledovalce je približno 100 kilometrov pred ciljem znašal že 14 minut, razveseljivo dejstvo za Francoze pa je bilo, da je bila v vodilni skupini kar trojica domačih kolesarjev. Končno zmago je odločil 250 metrov dolg šprint, ki je pripadel Vasseurju, ki je pred drugouvrščenim rojakom Casarjem skozi cilj pripeljal celih 7,2 centimetra in si tako v desetletni zgodovini, odkar nastopa na največjih dirkah, pripeljal pomembno zmago. 37-letni Vasseur je že pred časom dejal, da bo letos zadnje leto nastopal na dirkah.

Tadej Valjavec je v cilj pripeljal skupaj z glavnino, ki je zaostala nekaj več kot deset minut, v skupnem seštevku pa je 20. (+7:45). Zamejski Slovenec Peter Wrolich (Gerolsteiner) je v cilj pripeljal kot 169. (+13:39), skupno pa je s skupnim zaostankom nekaj več kot poldrugo uro na 155. mestu.

Danes čaka kolesarje ravninska etapa od Marseille do Montpellier.

Zaradi Sinkewitza vprašljivi nemški prenos

Nemški kolesar Patrik Sinkewitz, ki je moral v ponedeljek zaradi padca pri trčenju z gledalcem končati nastope na sloviti francoski pentlji, je bil 8. junija pozitiven na dopinškem testu.

Zdravniška komisija BDR je potrdila, da je imel Sinkewitz na nena-povedanem dopinškem testu A v telesu povišano raven testosterona. Zdaj ima nemški kolesar na voljo pet dni, da zahteva pregled vzorca B. Če bo tudi B-test pozitiven, bo kaznovan z dveletno prepovedjo nastopanja, pri T-

Francoz Vasseur se bo lahko ob koncu kariere poslovil z dvignjeno glavo, saj je že napovedal, da bo letos zadnje leto nastopal na dirkah.

ANSA

Mobilu pa ga bodo odpustili. Postaji ARD in ZDF, ki sta v zadnjem desetletju zelo obsežno poročali s Toura in tudi s preostalih kolesarskih dirk, do razjasnitve primera Sinkewitz ne bosta več poročali s Toura. Po številnih škandalih in priznanju nekaterih nemških kolesarjev je obema televizi-

jama prekipelo. Če bo B-vzorec Sinkewitza pozitiven, bi se lahko zgodilo, da obe nemški postaji sploh ne bosta več poročali s kolesarskih dirk.

Odločitev so spremljali tudi v italijanskih kolesarskih krogih. Predsednik kolesarske zveze Renato Di Rocco se z odločitvijo ne strinja: »Me-

nim, da je nepravilno primerjati pravico do informacije in boj proti dopingu. Gledalci imajo pravico slediti dirki.« Predsednik je pozitivno ocenil tudi novo pridobitev za italijanski boj proti dopingu. To je antidopinški laboratorij zveze športnih zdravnikov, ki so ga odprli včeraj.

Sirenini jadralki od jutri na SP

Jadralki barkovljanske Sirene Nataša Valentič in Giulia Ceschiutti sta včeraj z državno selekcijo odpotovali v obalno mestoce Workum na Nizozemsko, kjer se bo od jutri do 27. t.m. odvijalo člansko svetovno prvenstvo v jadralskem razredu europa. »Obe sta ambiciozni in dobro fizično pripravljene,« je dejal njihov trener Bruno Bogatec. »Na Nizozemskem so vremenske razmere bolj pisane na kožo Ceschiuttove. Pred obalo Severnega morja skoraj vedno piha približno od 8 do 10 m/s. Obe naši jadralki ciljata na mesta v prvi deseterici.«

S. Vitez začela odlično

Italijanska ženska odbojcarska reprezentanca je začela s svojimi nastopi na mednarodnem turnirju v Alassiu. Na prvi tekmi proti Češki je Italija slavila z gladkim 3:0. Trener Barbolini je v dvanajsterico vključil tudi Sandro Vitez, ki je bila z 10 točkami druga najboljša realizatorica. Na pripravljalnem turnirju pred začetkom Grand Prix nastopata še Turčija in Nemčija.

Dvoletna prepoved za Gibilisco

RIM - Svetovni prvak v skoku s palico Italijan Giuseppe Gibilisco je bil včeraj na zaslišanju atletske zveze v Rimu spoznan za krivega zlorabe dopinga in zato dve leti ne bo smel nastopati. Bivši atlet kluba Fiamme Gialle se bo tako moral odpovedati SP-ju v Osaki in OI v Pekingu. Dvoletna prepoved nastopanja bi lahko napovedala tudi zaključek njegove kariere.

Vodilna Italija je sedaj tretja

ZÜRICH - Po končanem južnoameriškem prvenstvu, najpomembnejšem nogometnem tekmovanju v letu 2007, je Mednarodna nogometna zveza (FIFA) objavila novo lestvico. Copa America je premešala vrh, saj sta se na prvo in drugo mesto povzpeli finalistki; Brazilija je s tretjega skočila na prvo, Argentina pa s petega na drugo. Doslej vodilna Italija je tretja, Slovenija pa je v primerjavi z junijsko lestvico pridobila eno mesto in je zdaj 89.

Domžale slavile z 1:0

Domžale so včeraj odigrale tekmo prvega predkroga Lige Prvakov proti Tirani in slavile z 1:0. V 45. minuti prvega polčasa je zadel Jankovič. Povratna tekma bo v Tirani sredo, 25. julija.

NOGOMET - Predstavitev abonmajske sezone Triestine

Cene abonmajev od 15 do 20 odstotkov nižje

Cena glavnih tribun bo enaka, razlika v ceni bo le glede na centralnost mesta - Ugodnosti za starejše abomente, veččlanske družine in stare abonente z novimi prijatelji

Cena tribune Furlan, na kateri je februarja letos predsednik Fantinel (na sliki) sam sledil tekmi Triestine, je za dvajset evrov nižja od cene za stranski del glavnih tribun Colaussi in Pasinati.

ANSA

Organizacija, ki združuje vse navijače Triestine, je nad letošnjo predstavitev abonmajske sezone nadvse zadovoljna. Za nekateri je to celo najbolj posrečena zadnjih petnajstih let. In resnično so se v Tržaškem klubu potrudili, da bi prišli čimbolj na roko zlasti lanskim abonentom, ki bodo želeli potrditi zvestobo Triestini tudi v prihajajoči sezoni. Cene so nadvse ugodne in konkurenčne ter za 15 do 20 odstotkov nižje od lanskih.

Vidnih novosti, ki jih je med včerajšnjo predstavitevjo podčrtal podpredsednik kluba Antonino Carnelutti, je kar nekaj. Verjetno največja je delitev dveh glavnih tribun na dva dela: »Ker sta tribuni Pasinati in Colaussi popolnoma enaki, ravno tako vidljivost z obeh, smo se odločili, da bosta ceni za obe enaki, razlikovali pa smo cene glede na centralnost mesta. Ravno zato smo razdelili obe tribuni na stranski in centralni del. Cena abonmaja za stranski del tako tribune Colaussi kot tribune Pasinati pa je le za dvajset evrov višja od cene za stransko tribuno Furlan. Ob tem smo znižali mejo popusta od 65 na 60 let, kar pomeni, da je paleta navijačev Triestine, ki se lahko poslužijo ugodnosti pri podpisu abonmaja,

za 30 odstotkov večja. Nazadnje imamo še dve posebni ugodnosti. Prva zadeva družine. Veččlanska družina, ki jo sestavljajo dve odrasli osebi ter eden ali več otrok do šestnajstega leta, lahko za borih 260 evrov iztrži abonmaje za vse družinske člane za centralni del tribun Colaussi in Pasinati. Druga pa je zelo pomembna in nanjo morajo biti zelo pozorni vsi stari abonenti. Vsakdo, ki bo potrdil lansko sezonsko karto lahko predstavi prijatelja, ki v lanski sezoni abonmaja ni imel. Slednji bo plačal navadno ceno (ampak veljajo vse ugodnosti vezane na starost, spol ipd.), stari abonent pa bo plačal zgolj 50 evrov. Ta promocija velja za vse sektorje stadiona.«

Prodaja abonmajev bo stekla v ponedeljek, 23. julija. Vse do 4. avgusta bodo lahko lanski abonenti izkoristili predkupno pravico in potrdili ali spremenili lansko mesto. Od srede, 8. avgusta, pa bo prodaja abonmajev stekla za vseh. Prodajni točki sta običajni, to se pravi sedež Koordinacijskega centra navijaških klubov Triestine v ulici dei Macelli 18/2 (pod tribuno Colaussi) ter v Ticket Pointu, na Korzu številka 6/c.

Cene abonmajev za sezono

2007/2008:STRANSKA TRIBUNA FURLAN: celotna cena - novi abonenti 160,00 €, stari 120 €; starejši od 60 let in univerzitetniki - novi 120,00 €, stari 100,00 €; ženske in otroci od 14 do 18 let - novi 90,00 €, stari 70,00 €; otroci do 14 let - novi 10,00 €, stari 5,00 €; STRANSKI DEL GLAVNIH TRIBUN COLAUSSI IN PASINATI (gre za novo delitev, tako da so cene predvidene le za nove abonente): celotna cena - 180,00 €; starejši od 60 let in univerzitetniki - 140,00 €; ženske in otroci od 14 do 18 let - 110,00 €; otroci do 14 let - 10,00 €; CENTRALNI DEL GLAVNIH TRIBUN COLAUSSI IN PASINATI: celotna cena - novi abonenti 260,00 €, stari 210 €; starejši od 60 let in univerzitetniki - novi 220,00 €, stari 170,00 €; ženske in otroci od 14 do 18 let - novi 140,00 €, stari 120,00 €; otroci do 14 let - novi 10,00 €, stari 5,00 €; družinski paket 260,00 €; VIP TRIBUNA (v ceno je vključeno rezervirano parkirno mesto): celotna cena - novi in stari abonenti 1000,00 €; starejši od 60 let, ženske in otroci od 14 do 18 let - novi in stari 750,00 €; otroci do 14 let - novi 10,00 €.

Iztok Furlanič

CHEVROLET - Dizelski agregat z dvema litroma prostornine tit.

Captiva noče biti resen terenec, se pa na kolovozu dobro znajde

S sedmimi sedeži bore malo prostora za prtljago

O Chevroletovi captivi smo že pisali pred časom, ko so jo predstavili v poljskih Zakopanih. Kljub prestižni ameriški znamki se za Chevroletovim imenom skriva južnokorejski proizvajalec, kar sicer sploh ni napačno, saj južnokorejska vozila znamke Chevrolet morajo uveljaviti v Evropi in v ZDA in zato ni nič čudnega, če ponujajo dober avto po relativno nizki ceni. Da bi bilo vsem jasno, da gre za Chevroletovo vozilo, ima 4,6-metrski captiva v nosu velik Chevroletov logo. Kljub svojim relativno omejenim meram pa skriva captiva v sebi kar 7 prostоров. Zadnja dva izgineta v dno prtljažnika, ko pa ju dokaj enostavno dvignemo je na njiju presenetljivo veliko prostora: morda ne za dva visoka odrasla, za dva večja otroka pa gotovo. Seveda je v tem primeru prostora v prtljažniku bore malo, a kaj hočemo, vsega pač za ta denar ni mogoče imeti.

Captiva nima namena biti resen terenec. Videz je sicer čisto zaresen, vseeno pa motor večji del pogonja le prednji dve kolesi, zadnji pa se po potrebi vključita do razmerja največ 50/50. Tekmeci večinoma nudijo stalni štirikolesni pogon, pri čemer se navor prenaša med prednjo in zadnjo osjo tudi do razmerja 100-0 oziroma 0-100. A v praksi je že 50-50 več kot dovolj za večino maloterenških potreb. Se ve, za občasno vožnjo po kolovozih ali makadamu je dovolj že samo prednji pogon, tudi nekoliko resnejših vzponov in

Captiva ima dokaj robusten videz, čeprav ni stoodstotni SUV

malo odzivna, zato se mora predvsem pri speljevanju z njo ravnati precej "po moško". Dve plati pa ima tudi poraba. Dokler se zadržujemo pod 120 km na uro, ta ostaja zmerna. Onkraj pa štrne že začenja mešati visok zračni upor, ki skupaj s težo avtomobila voznika prek potovalnega voznika prepričuje naj

vendarle upočasni. V ovinkih se captiva rada nagne, in ker se sedeži ne oprijemajo telesa prav perfektno, uregne vožnja biti nekoliko neprijetna.

Kot v mnogih avtomobilih z avtomatsko klimatsko napravo je naravnane pravnje temperatura prava umetnost, ki se nam ni vedno posrečila. Naprava gre namreč rada v obe skrajnosti ali v tropsko toploto ali v polarni mraz, kaže, da srednje poti ne pozna. Tudi, ko smo temperaturo skušali naravnati ročno, je bil rezultat vse prej kot zadovoljiv.

Motor in prenos moči: dizelski, prostornina: 1991 cm³, največja moč: 110 kW (150 KM) pri 4000 vrt./min., največji navor: 320 Nm pri 2000 vrt./min. Stalni samodejni štirikolesni pogon, petstopenjski ročni menjalnik.

Mere in teža: dolžina: 463,5 cm, širina: 185 cm, višina: 175,5 cm, medosna razdalja: 270,5 cm, masa praznega vozila: 1930 kg, dovoljena skupna masa: 2505 kg, prtljažnik: 85/465/930 l, posoda za gorivo: 65 l.

Zmogljivosti: največja hitrost: 186 km/h, pospešek od 0 do 100 km/h: 10,6 s, normna poraba goriva zunaj mesta/mesto/kombinirano: 6,5/9,0/7,4 l na 100 km, poraba na testu: 10,7 l/100 km.

Za vse to bi morali odšteti približno 34 tisoč evrov.

spustov se captiva ni ustrašila. Pri kakih blatnih spustih si lahko voznik pomaga s tehniko, saj ob pritisku na gumb avto z elektronično poskrbi za varen "pristanek" na ravnino. Voznik sicer nima nobenega vpliva na delovanje štirikolesnega pogona, saj avto nima ne reduktorja, ne zapore diferenciala, a z dobrimi zimskim pnevmatikami je captiva kos tudi precejšnjim strminam.

Captivo pogonja dizelski agregat z okroglima dvema litroma prostornine in 150 konjskimi močmi. Po eni strani dovolj za neobremenjeno občasno prehitavanje, pa tudi avtocestni odseki ne predstavljajo težav. Malce manj ugaja pri nižjih hitrostih. Težava je v tem, da avtomobil iz nizkih vrtajev preslabo potegne. Po zaslugi nekoliko nerodno postavljenih prestavnih razmerij, nas turbo luknja pusti čakati ravno takrat, ko bi voznik želel, da se avtomobil premakne hitreje kot pešci. Šeststopenjski menjalnik bi zelo verjetno rešil zagato. Še ena pripomba: stopalka za plin je pre-

Stran pripravil
Ivan Fischer

PEUGEOT - V notranjosti do 7 sedežev

4007 tretji od trojčkov

Pogonja ga znani 2,2-kubični turbodizel

Peugeot je prejšnji teden v sodelovanju z Mitsubishijem predstavil SUV 4007. 4,64 metra dolgi novinec sloni na skupni osnovi s Citroenovim C-crosserjem in z novim Mitsubishijem outlanderjem. V prodajne salone bo zapeljal prihodnje poletje.

Čeprav gre za skupno osnovo, se vozila med sabo oblikovno razlikujejo v skladu z značajem vsake posamezne znamke. Notranjost prinaša do sedem sedežev in možnost njihovega raznoliškega razporejanja. V peugeot 4007 bo vgrajen 2,2-litrski HDi motor s filtrom trdih delcev, ki premore 115 kW (156 KM) in 380 Nm navora. Ob sodelovanju šeststopenjskega ročnega menjalnika se bo navor na podlago prenašal preko štirikolesnega pogona. Tega, kakor tudi osnovno terensko platformo so prispevali pri Mitsubishiju. Pogon bo uporabnikom ponujal tri nastavitve - dvokolesni in štirikolesni pogon ter zaporo za vožnjo po spolzkim podlagah.

CITROEN - Končno SUV

C-crosser - Japonec v francoski preobleki

Francozi pravzaprav niso imeli pravega SUV-a, kar je današnjem stanju na trgu, kjer vsi uspešno ponujajo tovorna vozila, skoraj nedopustno. Tudi Citroen se je torej odločil, da predstavi svoje terensko vozilo, C-Crosser, a v tem primeru, kot v primeru Peugeotovega 4007, o katerem pišemo v drugem članku, so si pri skupini PSA kar spodobili že obstoječe vozilo, Mitsubishijev outlander, in mu prikojili francosko obleko.

Za sedaj se obeta samo ena motorna opcija. To je 2,2-litrski HDi turbo dizelski motor z močjo 155 konjskih moči in v kombinaciji s šeststopenjskim menjalnikom. Poleg tega pa ima motor še eno veliko svetlo točko - v rezervoar za gorivo lahko natočimo do 30% biodizla. Filter trdih delcev je serijski. Poprečna poraba znaša 7,2 litra dizelskega goriva na 100 prevoženih kilometrov.

V notranjosti ponuja C-Crosser tisto, kar lastniki takšnih vozil pričakujejo - prostornost in prilagodljivost. Prostora je za sedem potnikov, ob potrebi po večjem prtljažniku pa se zadnja dva sedeža enostavno zložita v dno prtljažnega prostora. Srednja sedežna klop je deljiva po sistemu 1/3 - 2/3. Poleg sodobne prilagodljivosti pa C-Crosser ponuja še ogromno napredne luksuzne opreme.

aguzzoni

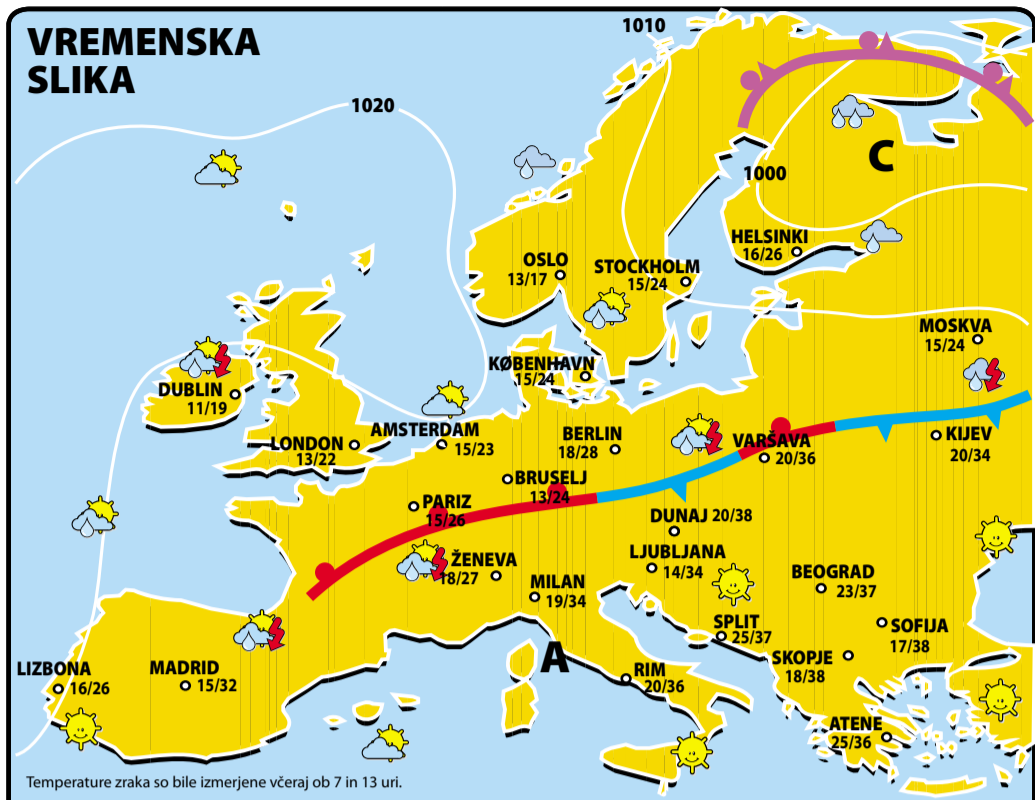
www.aguzzoni.com

20 AVTOMOBILOV V TAKOJŠNJI DOBAVI PO NEVERJETNIH POGOJIH

GORICA Ul. III. Armata 119, Tel. 0481.520830 **TRŽIČ** Ul. IV. novembra 31, Tel. 0481.481725

jasno zmerno oblačno oblačno rahel dež zmeren dež močan dež nevihte veter megla rahel sneg zmeren sneg močan sneg topla fronta hladna fronta okluzija izobara C središče ciklona A središče anticyklona

Nad nami se bo še nekaj dni zadrževal zelo soliden in stabilen afriški anticiklon. Nad Sredozemljem je še vedno območje visokega zračnega pritiska. Oslabljena fronta se zadržuje nad srednjo Evropo. Z jugozahodnimi vetrovi doteka k nam suh in zelo toplel zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.34 in zahaja ob 20.48
Dolžina dneva 15.14

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 10.52 in zahaja ob 23.06

PLIMOVANJE
Danes: ob 7.02 najnižje -41 cm, ob 14.31 najvišje 37 cm, ob 20.51 najnižje -10 cm, ob 24.41 najvišje 11 cm.
Jutri: ob 1.14 najnižje 7 cm, ob 7.25 najnižje -30 cm, ob 15.08 najvišje 33 cm, ob 22.07 najnižje -12 cm.

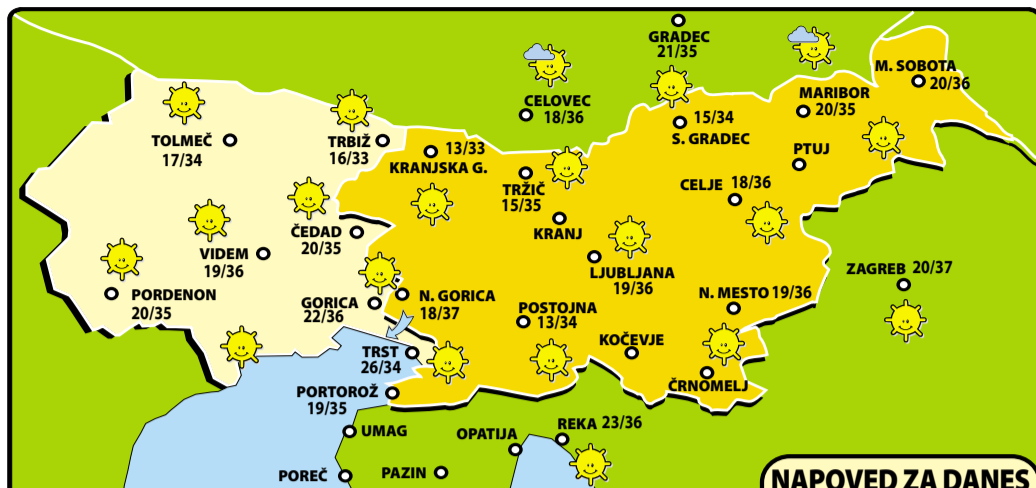
BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo danes zjutraj ugoden. Po nižinah bo sredi dneva in popoldne počutje poslabšala velika toplotna obremenitev, takrat se umaknite v senco in se izogibajte večjim naporom, pijte dovolj tekočine.

MORJE
Morje mirno, temperatura morja 26,8 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m32 2000 m19
1000 m27 2500 m15
1500 m23 2864 m12

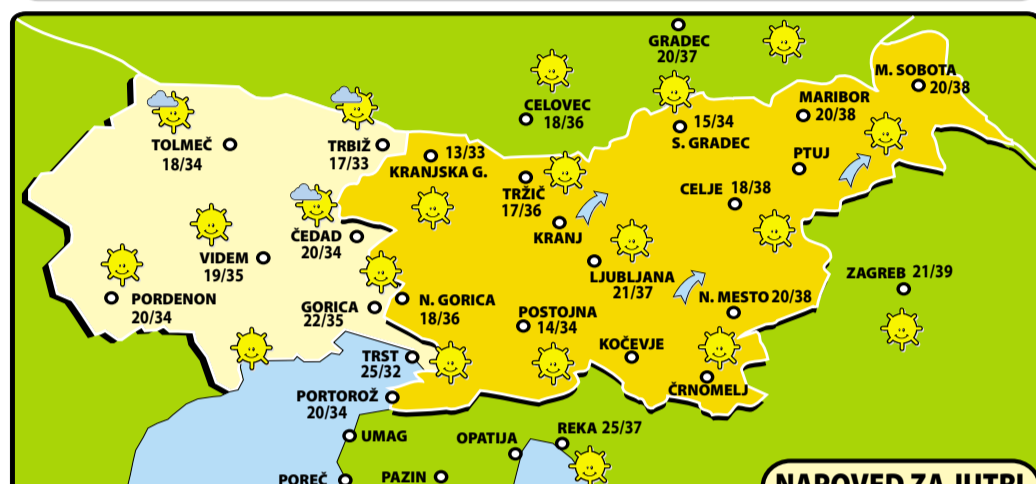
UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva do 9,5, v gorah 11.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Pretežno jasno bo in vroče. Zjutraj bo ob morju zapihala šibka burja, čez dan morski veter. Dnevne temperature se bodo še nekoliko zvišale. V gorah bo v popoldanskih urah le ponekod nastala zmerna oblačnost.

Danes bo povečini jasno in zelo vroče. Najnižje jutranje temperature bodo od 13 do 20, najvišje dnevne od 33 do 37 stopinj C.

Ob morju in v nižinah bo pretežno jasno in soparno, pihali bodo šibki krajevni vetrovi. V gorah bo pretežno jasno ali zmerno oblačno zaradi popoldanskega nastajanja krajevne oblačnosti.

Jutri in v soboto bo povečini jasno in zelo vroče. Ponekod bo čez dan zapihal jugozahodni veter.

<p>ZAKINTOS 14.8. 349€ Hotel 4* 7 dni, zajtrk, letalo iz LJU</p>	<p>LEFKAS 13.8. 399€ Hotel 3* 7 dni, zajtrk, letalo iz LJU</p>	<p>EGIPT - SSH 4.8. 369€ Hotel 2* 7 dni, polpenzion, letalo iz LJU</p>	<p>SANTORINI 3.8. 409€ Hotel 2* 7 dni, zajtrk, letalo iz LJU</p>	<p>NOVA GORICA Kidričeva 20 tel: +386 5 333 42 43</p>	<p>SEŽANA Partizanska 37a tel: +386 5 734 14 10</p>	<p>KOPER Pristaniška 2 tel: +386 5 627 84 10</p>
--	--	--	--	--	--	---

www.lastminutecenter.si

SAO PAULO - V ponedeljek zvečer je airbus zdrsnil s steze in treščil v bencinsko črpalko

Najhujša letalska nesreča v Braziliji

V tragediji je izgubilo življenje vseh 176 oseb na krovu ter še neznan število prebivalcev sosednjih hiš - Letališča Congonhas se piloti najraje izogibajo

SAO PAULO - V torkovi nesreči potniškega letala brazilске družbe Tam vrste airbus A320 je po sicer neuradnih podatkih izgubilo življenje vseh 176 ljudi na krovu, življenje pa je izgubilo tudi najmanj 15 ljudi, ki so se nahajali v bližini. Do nesreče je prišlo med pristankom letala, ki je v slabem vremenu zdrsnilo s steze na letališču Congonhas v Sao Paulu in se zaletelo v bencinsko postajo. Po trčenju letala v bencinsko postajo je prišlo do eksplozije in ogenj je bil viden nekaj kilometrov daleč. Reševanje je trajalo vso noč in včeraj zjutraj še ni bilo mogoče ugotoviti števila žrtev. Pri eksploziji so namreč plameni zajeli nližnja poslopja in verjetno bo ugotavljanje, koliko ljudi se je tam dejansko nahajalo, trajalo precej časa, morda tudi več dni. Vsekakor domnevajo, da je nesreča terjala med 200 in 250 človeških življenj.

Letališče Congonhas v Sao Paulu je najbolj prometno v Braziliji, saj je lani šlo skozi njega 18,5 milijona potnikov. Letališče je sicer stalno tarča kritik, saj leži praktično sredi mesta, ima prekratko pristajalno stezo in je pristajanje na njem zelo težko. Piloti se ga najraje izogibajo, dejansko pa gre za najbolj prometno letališče v državi; namenjeno pa je pretežno notranjemu prometu. Že v ponedeljek sta zaradi slabega vremena s steze zdrsnili dve letali, vendar žrtev ni bilo. Letalo je sicer pristalo na pred kratkim prenovljeno stezo, ki pa ni bila brazdash, kar bi omogočilo lažje zaviranje v deževnem vremenu. Poleg tega dela na stezi še niso bila dokončana; manjkajo tudi odtoki za deževnico, in luže na stezi so bile verjetno med dejavniki, kmi so zakrivili nesrečo.

Tudi septembra lani je na letališču prišlo do hude tragedije, ko sta v zraku nad letališčem trčili potniško letalo

Gašenje požara je trajalo vso noč do naslednjega jutra. Od letala je ostal samo del repa, ves trup pa je zoglenel

ANSA

družbe Gol in zasebni reaktivci, pri čemer je umrlo 154 ljudi.

Brazilski predsednik Luiz Inacio Lula da Silva je že razglasil tridnevno žalovanje za žrtve nesreče. Po besedah predstavnika predsednika pa je še prezgodaj govoriti o končnem številu smrtnih žrtev.

Medtem ko je torkova nesreča najhujša letalska nesreča v brazilski zgodovini, je največje število smrtnih žrtev, 583, zahtevalo trčenje dveh letal boeinga 747 leta 1977 na letališču Tenerife na Kanarskih otokih, poročala francoska tiskovna agencija AFP.

Drugo najhujšo nesrečo so zabeležili na Japonskem. Leta 1985 je letalo vrste boeing 747 strmoglavilo med notranjim letom med Tokiom in Osako, pri čemer je umrlo 520 ljudi. V bližini Pariza je medtem leta 1974 strmoglavilo turško letalo DC10, ki je letelo iz Londona v Carigrad, v nesreči pa je umrlo 360 ljudi.

Najhujše letalske nesreče v Braziliji

- December 1970:** Trčenje letala viscount brazilске družbe Vasp ob pristajanju v Rio de Janeiro, 37 mrtvih.
- Julij 1973:** Ob pristanku na pariškem letališču Orly nesreča boeinga 707 brazilске družbe Varig, ki prihaja iz Ria de Janeiro. Pri tem umre 173 ljudi.
- April 1980:** Boeing 727 družbe Transbrasil trči v goro pri mestu Florianopolis na jugu Brazilije, 54 mrtvih.
- Junij 1982:** Boeing 727 družbe Vasp tik pred predvidenim pristankom trči v pogorje Serra da Artanha, 137 mrtvih.
- Junij 1982:** Letalo brazilске družbe Taba pri mestu Tabatinga strmoglavilo v Amazonko, pri tem življenje izgubi 44 ljudi.
- Oktober 1996:** Letalo foker 100 brazilске družbe TAM strmoglavilo pri Sao Paulu, umre 99 ljudi.
- Maj 2004:** Letalo družbe Rico Linhas Aereas strmoglavilo v bližini mesta Manaus na severozahodu Brazilije, 33 mrtvih.
- Marec 2006:** Reaktivno letalo na poti proti Rio de Janeiro trči v vrh Serra Bonita, 19 mrtvih.
- September 2006:** Boeing 737 na poti iz mesta Manaus v Brasilio po trčenju z zasebnim reaktivcem strmoglavilo v amazonsko džunglo, pri čemer umre vseh 154 ljudi na krovu.